

ผลและวิจารณ์ผล

การวิจัยเรื่องความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ และประสบการณ์ที่คาดหวังของ นักขี่จักรยานเสือภูเขา จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของนักขี่จักรยานเสือภูเขา ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการและประสบการณ์ที่คาดหวัง และเปรียบเทียบ ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการและประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือ ภูเขาที่มีลักษณะแตกต่างกัน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 249 คน ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ตอน ซึ่งรายละเอียดผลการวิจัยสามารถนำเสนอเป็นลำดับหัวข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาลักษณะของนักขี่จักรยานเสือภูเขา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือ ภูเขา

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาลักษณะของนักขี่จักรยานเสือภูเขา

จากการศึกษาพบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80.7 มีอายุ ระหว่าง 24.1-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.7 รองลงมาคือช่วงอายุ 34.1-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ ช่วงอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.9 ดังตารางที่ 2 สังเกตได้ว่าช่วงอายุดังกล่าวอยู่ในช่วงวัยรุ่นและ วัยทำงาน ซึ่งเป็นวัยที่มีสรีระทางร่างกายที่เหมาะสมเอื้อต่อการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยพลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก และเป็นกิจกรรมที่มีความ ตื่นเต้นท้าทาย

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ นักขี่จักรยานเสือภูเขามักมีการศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 48.6 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 12.4 และระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 11.6 ดังตารางที่ 2

รายได้ต่อเดือนของนักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 5,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาคือ 15,001-25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.1 และมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.7 ดังตารางที่ 2

ส่วนใหญ่อาศัยในจังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 76.3 และชอบกิจกรรมประเภทที่ต้องใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก คิดเป็นร้อยละ 59.8 เช่น กิจกรรมจักรยานเสือภูเขา กิจกรรมจักรยานถนน กิจกรรมดำน้ำ กิจกรรมล่องแก่ง กิจกรรมปีนผา และกิจกรรมเดินป่า เป็นต้น ดังตารางที่ 2 เนื่องมาจากกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นให้ประสบการณ์แบบตื่นเต้นท้าทาย ให้ความรู้สึกผจญภัย ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Coughlan, 1994; Cessford, 1995; Horn, 1994; Ruff and Mellors, 1993) ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของนักขี่จักรยานเสือภูเขา พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ชอบประกอบกิจกรรมประเภทที่ต้องใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก (active outdoor recreationists)

ประเภทของรถจักรยานที่นักขี่จักรยานเสือภูเขานิยมใช้ส่วนใหญ่คือจักรยานประเภทที่มีระบบกันสะเทือน คิดเป็นร้อยละ 81.1 ดังตารางที่ 2 เนื่องมาจากสภาพเส้นทางส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงใหม่เป็นเส้นทางแบบวิบากซึ่งมีพื้นผิวไม่ราบเรียบ ดังนั้นการใช้จักรยานที่มีระบบกันสะเทือนจะมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองประสบการณ์ได้มากกว่าจักรยานแบบไม่มีระบบกันสะเทือน

นักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน คิดเป็นร้อยละ 53.8 ดังตารางที่ 2 เป็นที่น่าสังเกตว่า ในจังหวัดเชียงใหม่มีกลุ่มหรือชมรมจักรยานอยู่หลายกลุ่ม หลายชมรม แต่จากการศึกษาพบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่ไม่ได้สังกัดหรือเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มใด ๆ ทั้งนี้จากการสอบถามนักขี่จักรยานเสือภูเขาในพื้นที่ ทราบว่าสาเหตุที่นักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน เนื่องจากในการประกอบกิจกรรมขี่จักรยานแต่ละครั้งโดยมากมักจะไปกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกกับชมรมหรือกลุ่มใด ๆ แต่ถ้าต้องการจะเข้าร่วมกิจกรรมกับชมรมจักรยานหรือกลุ่มอื่น ๆ ก็สามารถเข้าร่วมได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิก และจากการสังเกตพบว่ากิจกรรมที่ชมรมจักรยานส่วนใหญ่จัดขึ้น โดยเฉพาะชมรมจักรยานวันอาทิตย์ จะเป็นกิจกรรมการขี่จักรยานท่องเที่ยวในเส้นทางที่สบายง่าย เช่น กิจกรรมขี่จักรยานท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเยี่ยมชม โบราณสถานต่าง ๆ หรือถ้าเป็นกิจกรรมที่ต้องขี่ไปยังสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ก็จะเป็นเส้นทางที่ไม่ยากจนเกินไป เนื่องจากสมาชิก

ส่วนใหญ่จะเป็น เด็ก ผู้ที่มีอายุมาก และผู้ที่มีประสบการณ์ในการขี่ไม่มาก ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวอาจตอบสนองความรู้สึกรับ ประสิทธิภาพด้านความตื่นเต้น ทำท่าย การได้ผจญภัย ของนักขี่จักรยานเสือภูเขาได้ไม่มาก ดังนั้นจึงไม่เกิดแรงจูงใจให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นสมาชิกได้

นักขี่จักรยานเสือภูเขาโดยส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขาระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.6 รองลงมาคือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.6 และมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.8 ซึ่งโดยมาก เคยเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขามาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 64.7 และมักขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก (off-road) คิดเป็นร้อยละ 69.1 ดังตารางที่ 2

โดยส่วนใหญ่ นักขี่จักรยานเสือภูเขามักประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือชมรมชมรม คิดเป็นร้อยละ 21.3 และประกอบกิจกรรมคนเดียวลำพัง คิดเป็นร้อยละ 15.7 ดังตารางที่ 2

นักขี่จักรยานเสือภูเขาโดยส่วนใหญ่ คิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมการขี่จักรยานเสือภูเขาแต่ละครั้ง คือ ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 70.7 ดังตารางที่ 2 เนื่องจากนักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่มักประกอบกิจกรรมในช่วงหลังเลิกงาน หรือหลังเลิกเรียน คือ ช่วงเวลาตั้งแต่ 16.00 น. เป็นต้นไป ซึ่งโดยส่วนมากจะใช้เส้นทางสวนรุกขชาติห้วยแก้ว – ดอยสุเทพ และเส้นทางบริเวณหลังสนามกีฬา 700 ปี เป็นเส้นทางในการประกอบกิจกรรม เนื่องจากอยู่ใกล้ตัวเมือง เดินทางสะดวก มีสภาพเส้นทางที่ทำท่ายซึ่งมีทั้งเส้นทาง ขึ้นเขา ลงเขา และมีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม ใช้เวลาในการประกอบกิจกรรมไม่มากจนเกินไปคือประมาณ 1 – 3 ชั่วโมง

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของลักษณะภูมิหลังของนักวิจัยรถยนต์เสื่อภูเขา

	(n = 249)	
ลักษณะภูมิหลังของนักวิจัยรถยนต์เสื่อภูเขา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	201	80.7
หญิง	48	19.3
<u>อายุ</u>		
15-24 ปี	52	20.9
24.1-34 ปี	79	31.7
34.1-44 ปี	56	22.5
44.1-54 ปี	51	20.5
มากกว่า 54.1 ปี	11	4.4
$\bar{X} = 34.52$ SD = 12.3		
<u>การศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	9	3.6
มัธยมศึกษาตอนต้น	28	11.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	31	12.4
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	29	11.6
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	14	5.6
ปริญญาตรี	121	48.6
สูงกว่าปริญญาตรี	17	6.8
<u>รายได้ต่อเดือน</u>		
รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท	39	15.7
รายได้ 5,001 - 15,000 บาท	109	43.8
รายได้ 15,001 - 25,000 บาท	50	20.1
รายได้ 25,001 - 35,000 บาท	26	10.4
รายได้มากกว่า 35,000 บาท	25	10.0
$\bar{X} = 18296.02$ SD = 19355.5		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 249)		
ลักษณะภูมิหลังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน</u>		
ไม่ได้อาศัยในจังหวัดเชียงใหม่	59	23.7
อาศัยในจังหวัดเชียงใหม่	190	76.3
<u>ประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ชอบ</u>		
ชอบกิจกรรมที่ต้องใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก	149	59.8
ชอบกิจกรรมที่ต้องใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมน้อย	100	40.2
<u>ประเภทรถจักรยานที่ใช้</u>		
มีระบบกันสะเทือน	202	81.1
ไม่มีระบบกันสะเทือน	47	18.9
<u>การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน</u>		
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน	134	53.8
เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน	115	46.2
<u>ประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขา</u>		
1-5 ปี	180	72.6
6-10 ปี	61	24.6
มากกว่า 10 ปี	7	2.8
$\bar{X} = 4.37$ SD = 3.2		
<u>ประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขา</u>		
ไม่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขา	88	35.3
มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขา	161	64.7
<u>ลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขา</u>		
ไม่ขี่แบบวิบาก	77	30.9
ขี่แบบวิบาก	172	69.1

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 249)		
ลักษณะภูมิหลังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม</u>		
กลุ่มเพื่อน	132	53.0
คนเดียวลำพัง	39	15.7
ครอบครัว	25	10.0
ชมรมจักรยาน	53	21.3
<u>ระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้ง</u>		
ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง	176	70.7
4 ชั่วโมงขึ้นไป	73	29.3
$\bar{X} = 3.22 \text{ SD} = 1.8$		

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือภูเขา

ผลการศึกษาความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือภูเขาทั้ง 3 ด้านซึ่งประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านการจัดการ มีดังนี้

ด้านกายภาพ เกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติ อยู่ในระดับชอบมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 เส้นทางที่ผ่านพื้นที่เกษตรอยู่ในระดับชอบปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ดังตารางที่ 3 จากการวัดสเกลระดับความชอบ 0 – 5 โดย 5 คือระดับความชอบมากที่สุด

เกี่ยวกับประเภทเส้นทาง พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางเดี่ยว (single track) อยู่ในระดับชอบปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เส้นทางลาดยางอยู่ในระดับชอบปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 เส้นทางลูกรังอยู่ในระดับชอบปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และเส้นทางที่ใช้ร่วมกับรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อและจักรยานยนต์วิบาก อยู่ในระดับชอบน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 ดังตารางที่ 3

เกี่ยวกับสภาพเส้นทาง พบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางขึ้นเขา อยู่ในระดับชอบมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 เส้นทางลงเขาอยู่ในระดับชอบมากเช่นกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 เส้นทางที่มีพื้นผิวราบเรียบอยู่ในระดับชอบปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวางอยู่ในระดับชอบปานกลาง เช่นกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ดังตารางที่ 3

ด้านสังคม พบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขา มีความชอบผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์อยู่ในระดับอยากเจอบ่อย ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และมีความชอบผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบใช้ยานยนต์อยู่ในระดับ ถ้าเลือกได้ไม่เจอเลยก็จะดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.37 ดังตารางที่ 3

ด้านการจัดการ วัตถุประสงค์ของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีต่อปัจจัยด้านการจัดการด้านต่าง ๆ พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมการใช้เส้นทางอยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเส้นทางจักรยานอยู่ในระดับอยากให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ และ ป้องกันอันตรายแก่ผู้ขี่จักรยานเสือภูเขา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ต้องการระบบสื่อความหมายธรรมชาติอยู่ในระดับต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และต้องการให้มีการจำกัดระยะเวลาในการใช้เส้นทางอยู่ในระดับต้องการปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ

(n = 249)

รายการ	ระดับความชอบ												\bar{X}	S.D.
	ไม่ชอบ		ชอบน้อยที่สุด		ชอบน้อย		ชอบปานกลาง		ชอบมาก		ชอบมากที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)		
ด้านกายภาพ														
สภาพภูมิทัศน์														
เส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติ	-	-	6	2.4	3	1.2	18	7.2	69	27.7	153	61.4	4.45	.870
เส้นทางที่ผ่านพื้นที่เกษตร	21	8.4	22	8.8	41	16.5	84	33.7	52	20.9	29	11.6	2.85	1.392
ประเภทเส้นทาง														
เส้นทางเดี่ยว (Single track)	18	7.2	11	4.4	36	14.5	51	20.5	74	29.7	59	23.7	3.32	1.457
เส้นทางที่ใช้ร่วมกับรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อ/ จักรยานยนต์วิบาก	66	26.5	46	18.5	45	18.1	55	22.1	18	7.2	19	7.6	1.88	1.561
เส้นทางลาดยาง	16	6.4	24	9.6	34	13.7	72	28.9	45	18.1	58	23.3	3.12	1.485
เส้นทางลูกรัง	20	8.0	25	10.0	35	14.1	72	28.9	57	22.9	40	16.1	2.97	1.464
สภาพเส้นทาง														
เส้นทางที่มีพื้นผิวราบเรียบ	5	2.0	24	9.6	38	15.3	84	33.7	58	23.3	40	16.1	3.15	1.256
เส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง	12	4.8	34	13.7	65	26.1	64	25.7	58	23.3	16	6.4	2.68	1.279

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n = 249)

รายการ	ระดับความชอบ												\bar{X}	S.D.		
	ไม่ชอบ		ชอบน้อยที่สุด		ชอบน้อย		ชอบปานกลาง		ชอบมาก		ชอบมากที่สุด					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)				
สภาพเส้นทาง (ต่อ)																
เส้นทางขึ้นเขา	3	1.2	18	7.2	29	11.6	53	21.3	94	37.8	52	20.9	3.50	1.219		
เส้นทางลงเขา	5	2.0	15	6.0	26	10.4	64	25.7	99	39.8	40	16.1	3.43	1.176		
ด้านสังคม																
ผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบใช้ยานยนต์	70	28.1	58	23.3	84	33.7	35	14.1	1	.4	1	.4	1.37	1.073		
ผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์	-	-	6	2.4	21	8.4	67	26.9	92	36.9	63	25.3	3.74	1.007		
ด้านการจัดการ																
ความต้องการระบบสื่อความหมายธรรมชาติ	1	.4	30	12.0	42	16.9	76	30.5	47	18.9	53	21.3	3.19	1.303		
ความต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบ	8	3.2	5	2.0	21	8.4	52	20.9	61	24.5	102	41.0	3.84	1.278		
เพื่อควบคุมการใช้เส้นทาง																
ความต้องการให้มีการจำกัดระยะเวลาในการใช้เส้นทาง	35	14.1	12	4.8	26	10.4	73	29.3	54	21.7	49	19.7	2.99	1.605		
ระดับความต้องการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางจักรยาน																
ระดับความต้องการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางจักรยาน	12	4.8	10	4.0	26	10.4	46	18.5	92	36.9	63	25.3	3.55	1.338		

จากผลการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบที่จะขี่ในเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติมากกว่าเส้นทางที่ผ่านพื้นที่เกษตร อาจเนื่องมาจากเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติมีความร่มรื่น สวยงาม และเป็นเส้นทางที่มีลักษณะขึ้นลง ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นเส้นทางวิบาก ซึ่งทำให้ผู้ประกอบกิจกรรมได้รับประสบการณ์แบบตื่นเต้นท้าทายและผจญภัยมากกว่าเส้นทางที่ผ่านพื้นที่เกษตร

นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางที่เป็นเส้นทางเดี่ยวมากกว่าเส้นทางที่ใช้ร่วมกับรถยนต์ ขับเคลื่อนสี่ล้อและจักรยานยนต์วิบาก เนื่องจากเส้นทางเดี่ยวมีลักษณะแคบ ซึ่งผู้ใช้เส้นทางจะเป็นนักขี่จักรยานเสือภูเขา ประกอบกับเส้นทางเดี่ยวมักอยู่ในพื้นที่ธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ และเป็นเส้นทางที่ต้องอาศัยทักษะในการขี่ ให้ประสบการณ์ที่ท้าทาย นอกจากนี้ รถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อและจักรยานยนต์วิบาก ทำให้เส้นทางเกิดความเสียหาย เกิดร่องลึกบริเวณเส้นทาง (Tuttle, 1987 and Persico, 2002) ซึ่งอาจเกิดอันตรายแก่นักขี่จักรยานเสือภูเขาได้ ดังนั้นจึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางเดี่ยวมากกว่า

นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางที่เป็นเส้นทางลาดยางมากกว่าเส้นทางลูกรัง และชอบเส้นทางที่มีสภาพเป็นพื้นผิวราบเรียบมากกว่าเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระและมีสิ่งกีดขวาง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลเป็นกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรม “เดินทางไร้มลพิษพิชิตยอดดอยสุเทพ” ซึ่งเป็นกิจกรรมการขี่จักรยานขึ้นดอยสุเทพ และเส้นทางดังกล่าวเป็นเส้นทางลาดยาง ประกอบกับเป็นกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ใช้เส้นทางดังกล่าวในการประกอบกิจกรรมเป็นประจำ จึงอาจเป็นเหตุผลทำให้แนวโน้มของความชอบโน้มเอียงไปทางด้านเส้นทางลาดยางและเส้นทางที่มีสภาพเป็นพื้นผิวราบเรียบมากกว่า

นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางขึ้นเขา มากกว่าเส้นทาง ลงเขา เนื่องจากเส้นทางขึ้นเขาสามารถใช้ฝึกทักษะในการขี่ สร้างความทนทานให้กับร่างกาย ให้เกิดความคุ้นเคยกับสภาพเส้นทางที่มีความลาดชัน เนื่องจากเส้นทางจักรยานเสือภูเขาในจังหวัดเชียงใหม่โดยมากเป็นเส้นทางที่มีความลาดชัน และอยู่ในเขตพื้นที่ป่าธรรมชาติ

ด้านสังคม พบว่านักวิจัยจักรยานเสือภูเขามีความชอบผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางที่เป็นแบบไม่ใช้ยานยนต์มากกว่าผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบใช้ยานยนต์ เนื่องจากพาหนะที่ใช้ยานยนต์อาจทำอันตรายต่อนักวิจัยจักรยานเสือภูเขาได้มากกว่า และทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศ มลภาวะทางเสียง นอกจากนั้นยังทำให้เส้นทางเกิดความเสียหายได้มากกว่าผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์

ด้านการจัดการ พบว่า นักวิจัยจักรยานเสือภูเขาต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบในการใช้เส้นทางมากที่สุด รองลงมาคือ สิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น ป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่และป้องกันอันตรายแก่นักวิจัยจักรยานเสือภูเขา เช่น เส้นทางจักรยาน ที่จอดรถจักรยาน ป้ายเตือน ป้ายบอกทางต่าง ๆ เนื่องจากเส้นทางจักรยานเสือภูเขาที่เข้าไปประกอบกิจกรรมโดยส่วนใหญ่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมจักรยานเสือภูเขาโดยเฉพาะ นอกจากนั้น ระบบป้ายต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจน สื่อม โทรม และเส้นทางที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมเป็นเส้นทางที่ต้องใช้ร่วมกับพาหนะชนิดอื่น ๆ ซึ่งไม่มีการควบคุมการเข้าไปใช้ประโยชน์และไม่มีเส้นทางสำหรับกิจกรรมจักรยานโดยเฉพาะ นอกจากจะทำให้เส้นทางเกิดความเสียหายแล้วยังไม่สามารถควบคุมผลกระทบได้ โดยเฉพาะปัญหาขยะ และปัญหาการเปิดเส้นทางใหม่

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสบการณ์ที่คาดหวังของนักวิจัยจักรยานเสือภูเขา

นักวิจัยจักรยานเสือภูเขามีความคาดหวังด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ความคาดหวังด้านจักรยานเสือภูเขา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 ด้านความท้าทาย ความตื่นเต้น ความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ซึ่งอยู่ในระดับคาดหวังมากที่สุด และด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับคาดหวังปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุกความคาดหวังจัดอยู่ในระดับสูงเกือบทั้งสิ้น ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ที่คาดหวัง

(n = 249)

ประสบการณ์ที่คาดหวัง	ระดับความคาดหวัง												\bar{X}	S.D.
	ไม่คาดหวัง		คาดหวังน้อย		คาดหวังปานกลาง		คาดหวังมาก		คาดหวังมากที่สุด		\bar{X}	S.D.		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
ด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ	-	-	2	.8	5	2.0	12	4.8	55	22.1	175	70.3	4.59	.747
ได้ออกกำลังกาย	-	-	3	1.2	6	2.4	27	10.8	59	23.7	154	61.8	4.43	.868
ได้ชมวิวทิวทัศน์/สัมผัสธรรมชาติ	4	1.6	-	-	8	3.2	29	11.6	56	22.5	152	61.0	4.37	.991
ได้พักผ่อนในแหล่งธรรมชาติ	6	2.4	7	2.8	31	12.4	55	22.1	63	25.3	87	34.9	3.70	1.274
ความสนใจโดยสงบเงียบ	9	3.6	12	4.8	27	10.8	72	28.9	65	26.1	64	25.7	3.46	1.307
ได้ท่องเที่ยวแบบพักค้างแรม	8	3.2	7	2.8	27	10.8	67	26.9	59	23.7	81	32.5	3.63	1.289
ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน	1	.4	4	1.6	27	10.8	47	18.9	69	27.7	101	40.6	3.94	1.113
ได้หลีกเลี่ยงความจำเจ จากสิ่งแวดล้อมที่คุ้นเคย	2	.8	4	1.6	12	4.8	29	11.6	76	30.5	126	50.6	4.21	1.023
เป็นการชั่วคราว													4.03	.719
ได้ความเป็นอิสระ														
ค่าเฉลี่ยรวม														

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 249)

	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S.D.		
	ไม่คาดหวัง		คาดหวังน้อย		คาดหวังปานกลาง		คาดหวังมาก		คาดหวังมากที่สุด					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
ประสบการณ์ที่คาดหวัง	40	16.1	22	8.8	35	14.1	55	22.1	47	18.9	50	20.1	2.79	1.703
ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง	5	2.0	5	2.0	14	5.6	34	13.7	67	26.9	124	49.8	4.11	1.164
ได้ภาคภูมิใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการประหยัดพลังงาน	40	16.1	22	8.8	35	14.1	55	22.1	47	18.9	50	20.1	2.79	1.703
ได้แสดงออกถึงความทันสมัยเพราะเป็นกิจกรรมที่เป็นที่นิยม	2	.8	3	1.2	26	10.4	34	13.7	68	27.3	116	46.6	4.05	1.122
ความภาคภูมิใจที่ได้ท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ	10	4.0	17	6.8	28	11.2	59	23.7	63	25.3	72	28.9	3.46	1.397
ได้แสดงออกถึงความมีเอกลักษณ์ในตนเอง	5	2.0	8	3.2	19	7.6	36	14.5	56	22.5	125	50.2	4.03	1.252
ได้ความภาคภูมิใจที่ได้พิชิตเส้นทางที่มีความยากลำบาก	14	5.6	13	5.2	39	15.7	61	24.5	55	22.1	67	26.9	3.33	1.438
ได้แสดงความกล้าหาญ	5	2.0	8	3.2	15	6.0	34	13.7	82	32.9	105	42.2	3.99	1.190
ได้แสดงถึงความแข็งแกร่งของร่างกายและจิตใจ														

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 249)

ประสบการณ์ที่คาดหวัง	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S.D.		
	ไม่คาดหวัง		คาดหวังน้อย		คาดหวังปานกลาง		คาดหวังมาก		คาดหวังมากที่สุด					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง (ต่อ)	30	12.0	25	10.0	36	14.5	68	27.3	44	17.7	46	18.5	2.84	1.591
ได้ใช้สมรรถนะของรถจักรยานของตนเอง														
ค่าเฉลี่ยรวม													3.57	.944
ด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	31	12.4	16	6.4	47	18.9	56	22.5	44	17.7	55	22.1	2.93	1.622
ได้เป็นที่รู้จักได้สมาคมกับบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม														
ได้ปฏิบัติตามแบบหรือปฏิบัติตามบุคคลที่ชื่นชอบ	24	9.6	21	8.4	32	12.9	62	24.9	59	23.7	51	20.5	3.06	1.548
ชอบ														
ได้จับช้กับกลุ่มเพื่อน	1	.4	4	1.6	12	4.8	44	17.7	74	29.7	114	45.8	4.12	1.013
ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ	1	.4	3	1.2	17	6.8	43	17.3	68	27.3	117	47.0	4.11	1.040
จักรยานเสียภูเขา														
ได้มีโอกาสทำกิจกรรมใช้เวลาว่างกับครอบครัว	9	3.6	10	4.0	28	11.2	60	24.1	74	29.7	68	27.3	3.54	1.304
ค่าเฉลี่ยรวม													3.55	.918

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 249)

ระดับความคาดหวัง	ระดับความคาดหวัง												X̄	S.D.
	ไม่คาดหวัง		คาดหวังน้อย		คาดหวังปานกลาง		คาดหวังมาก		คาดหวังมากที่สุด		จำนวน	ร้อยละ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)		
ประสบการณ์ที่คาดหวัง	2	.8	4	1.6	20	8.0	41	16.5	65	26.1	117	47.0	4.06	1.109
ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ	3	1.2	13	5.2	27	10.8	51	20.5	87	34.9	68	27.3	3.65	1.206
ได้ศึกษาริษย์เกี่ยวกับระบบนิเวศโดยใช้ระบบสื่อ ความหมายทางธรรมชาติของอุทยาน	5	2.0	16	6.4	28	11.2	63	25.3	76	30.5	61	24.5	3.49	1.264
ได้ศึกษาริษย์เกี่ยวกับระบบนิเวศด้วยตนเอง	18	7.2	22	8.8	40	16.1	66	26.5	61	24.5	42	16.9	3.03	1.446
มีโอกาสได้พักค้างแรมในชุมชน (Home stay)	8	3.2	15	6.0	39	15.7	64	25.7	68	27.3	55	22.1	3.34	1.317
ได้มีส่วนร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	8	3.2	10	4.0	39	15.7	69	27.7	71	28.5	52	20.9	3.37	1.264
ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน กับคนในชุมชน	9	3.6	15	6.0	41	16.5	88	35.3	53	21.3	43	17.3	3.16	1.270
ได้ศึกษาริษย์จากรีติประเพณีแบบท้องถิ่น														

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 249)

ประเภทการที่คัดหวัง	ระดับความคาดหวัง										\bar{X}	S.D.		
	ไม่คาดหวัง		คาดหวังน้อย		คาดหวังปานกลาง		คาดหวังมาก		มากที่สุด					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)				
ด้านกรอนุรักษ์และการเรียนรู้ (ต่อ)														
ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมพิธีกรรมทางศาสนา	16	6.4	20	8.0	49	19.7	65	26.1	63	25.3	36	14.5	2.99	1.391
ได้ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมการประกอบอาชีพ ท้องถิ่น	8	3.2	18	7.2	41	16.5	68	27.3	79	31.7	35	14.1	3.19	1.262
ได้ศึกษาเรียนรู้ด้านสถาปัตยกรรมที่พุกอ้าย	14	5.6	20	8.0	41	16.5	90	36.1	47	18.9	37	14.9	2.99	1.335
ได้ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมการแต่งกาย	21	8.4	23	9.2	43	17.3	60	24.1	51	20.5	51	20.5	3.00	1.528
ได้ศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมการกิน	19	7.6	18	7.2	47	18.9	55	22.1	53	21.3	57	22.9	3.11	1.513
													3.28	1.019
ค่าเฉลี่ยรวม														
ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ๆ														
ได้สำรวจพื้นที่ใหม่ๆ	3	1.2	9	3.6	12	4.8	46	18.5	57	22.9	122	49.0	4.05	1.178
ความอยากรู้อยากเห็นส่วนตัว	9	3.6	12	4.8	27	10.8	70	28.1	57	22.9	74	29.7	3.51	1.338
ได้ใช้ชีวิตกลางแจ้งแบบผจญภัย	1	.4	12	4.8	23	9.2	45	18.1	69	27.7	99	39.8	3.87	1.198
ค่าเฉลี่ยรวม													3.81	.952

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 249)

ประสบการณ์ที่คาดหวัง	ระดับความคาดหวัง												\bar{X}	S.D.	
	ไม่คาดหวัง		คาดหวังน้อยที่สุด		คาดหวังน้อย		คาดหวังปานกลาง		คาดหวังมาก		คาดหวังมากที่สุด				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
ด้านจรรยาบรรณ															
ได้ทำทนายประสิทธิภาพร่างกายของตนเอง	1	.4	2	.8	12	4.8	32	12.9	78	31.3	124	49.8	4.23	.951	
ได้ทำทนายทักษะในการจับจี้กรยานเสือภูเขา	-	-	5	2.0	8	3.2	29	11.6	69	27.7	138	55.4	4.31	.941	
ได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะในการจับจี้กรยานเสือภูเขา	1	.4	2	.8	8	3.2	37	14.9	64	25.7	137	55.0	4.30	.938	
ได้ฝึกซ้อมเพื่อการแข่งขัน	15	6.0	23	9.2	22	8.8	49	19.7	62	24.9	78	31.3	3.42	1.528	
ได้ทดสอบสมรรถนะของรถจักรยานของตนเอง	8	3.2	16	6.4	28	11.2	59	23.7	63	25.3	75	30.1	3.52	1.362	
ค่าเฉลี่ยรวม															
ด้านความท้าทาย/ความตื่นเต้น/ความเสี่ยง															
ความเร็ว/ความตื่นเต้น/ความเสี่ยง	6	2.4	9	3.6	30	12.0	55	22.1	63	25.3	86	34.5	3.68	1.289	
ค่าเฉลี่ยรวม															

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐาน 26 สมมติฐาน มีตัวแปรอิสระ คือลักษณะภูมิหลังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา โดยมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการและประสบการณ์ที่คาดหวังเป็นตัวแปรตาม เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของความแตกต่างของประชากรที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้สถิติในการทดสอบ คือสถิติการทดสอบที หรือการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระกัน (independent sample T-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และหากผลการทดสอบมีความแตกต่างกัน และมีระดับนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ต้องทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยของประชากรคู่ใดที่แตกต่างกัน และมีระดับนัยสำคัญไม่เกิน .05 โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากรเป็นรายคู่โดยวิธีการของ scheffe ซึ่งในการนำเสนอผลในรูปแบบตารางผู้ศึกษาใช้สัญลักษณ์ใช้แทนตัวแปรตาม ดังนี้

1. ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1.1 สภาพภูมิทัศน์ ได้แก่

- Y1 แทน เส้นทางผ่านป่าธรรมชาติ
- Y2 แทน เส้นทางผ่านพื้นที่เกษตร

1.2 ประเภทเส้นทาง ได้แก่

- Y3 แทน เส้นทางเดี่ยว (Single track)
- Y4 แทน เส้นทางที่ใช้ร่วมกับรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อ/จักรยานยนต์วิบาก
- Y5 แทน เส้นทางลาดยาง
- Y6 แทน เส้นทางลูกรัง

1.3 สภาพเส้นทาง ได้แก่

- Y7 แทน เส้นทางที่มีพื้นผิวราบเรียบ/เปิดโล่ง
- Y8 แทน เส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง

Y9 แทน เส้นทางขึ้นเขา

Y10 แทน เส้นทางลงเขา

1.4 ด้านสังคม ได้แก่

Y11 แทน ผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบใช้ยานยนต์

Y12 แทน ผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์

1.5 ด้านการจัดการ ได้แก่

Y13 แทน ความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ

Y14 แทน ความต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมการใช้เส้นทางจักรยานเสือภูเขา

Y15 แทน ความต้องการให้มีการจำกัดระยะเวลาในการใช้เส้นทางเป็นช่วงฤดูกาลหรือ เป็นช่วงเวลา

Y16 แทน ความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางจักรยาน

2. ประสพการณ์ที่คาดหวัง มีดังนี้

Y17 แทน ด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ

Y18 แทน ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

Y19 แทน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

Y20 แทน ด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้

Y21 แทน ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ

Y22 แทน ด้านจักรยานเสือภูเขา

Y23 แทน ด้านความท้าทายความตื่นเต้นความเสี่ยง

การวิเคราะห์ปัจจัยหรือตัวแปรต้นที่มีผลต่อความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ และประสบการณ์ที่คาดหวัง ผลของการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีเพศแตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ โดยเปรียบเทียบเพศชายและเพศหญิงของนักขี่จักรยานเสือภูเขา ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t -test พบว่า

นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีเพศแตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการด้านกายภาพ เกี่ยวกับสภาพเส้นทางที่มีพื้นผิวราบเรียบเปิดโล่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.871$; $Sig = .004$) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เป็นเพศชาย มีค่าเฉลี่ยของความชอบเส้นทางที่มีพื้นผิวราบเรียบเปิดโล่งมากกว่าเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และ 2.69 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ เป็นเฉพาะกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เข้าร่วมกิจกรรม “เส้นทางไร้มลพิษพิชิตยอดดอยสุเทพ” ซึ่งเป็นนักขี่จักรยานเสือภูเขาเพียงบางกลุ่มเท่านั้น และโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ประกอบกับเป็นกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ใช้เส้นทางดังกล่าวซึ่งเป็นเส้นทางลาดยาง ในการประกอบกิจกรรมเป็นประจำ ดังนั้นจึงอาจส่งผลต่อค่าคะแนน ซึ่งผลการศึกษาที่ได้ตรงกันข้ามกับผลการศึกษาของ Cessford (1995) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือภูเขาในรัฐ Wellington ประเทศนิวซีแลนด์ พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เป็นเพศหญิงมีความชอบเส้นทางดังกล่าวมากกว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เป็นเพศชาย เนื่องจากเป็นเส้นทางที่สามารถขับขี่ได้ไม่ลำบากมากนัก ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามเพศ (n=249)

เพศ	สถิติพื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ															
		สภาพภูมิทัศน์			ประเภทเส้นทาง			สภาพเส้นทาง			ด้านสังคม			ด้านการจัดการ			
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16
ชาย	Mean	4.4	2.88	3.61	1.98	3.18	3.03	3.26	2.69	3.52	3.56	1.49	3.73	4.40	3.81	2.96	3.34
n = 201	SD	.866	1.34	1.43	1.66	1.43	1.43	1.22	1.25	1.22	1.18	1.11	.99	.93	1.28	1.61	1.37
หญิง	Mean	4.40	2.73	3.44	1.81	2.90	2.81	2.69	2.65	3.63	3.60	1.56	3.79	4.38	4.00	3.13	3.65
n = 48	SD	.89	1.56	1.67	1.39	1.69	1.59	1.30	1.40	1.16	1.19	1.07	1.07	.93	1.25	1.56	1.19
สถิติ	t	.442	.654	.436	.433	1.188	.598	2.871	.222	-.408	.248	-.068	-.372	.647	-.945	-.658	-1.055
ทดสอบ	Sig.	.659	.513	.664	.665	.236	.550	.004*	.825	.684	.804	.946	.710	.518	.346	.511	.292

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ จำแนกตามอายุที่ต่างกันของนักขี่จักรยานเสือภูเขา จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ อายุ 15-24 ปี 24.1-34 ปี 33.1-44 ปี 44.1-54 ปี และ 54.1 ปีขึ้นไป ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test มีดังนี้

ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ ด้านกายภาพ เกี่ยวกับประเภทเส้นทาง พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุต่างกันมีความชอบเส้นทางเดี่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.925$; $Sig = .001$) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาช่วงอายุ 15-24 ปี มีค่าคะแนนความชอบมากที่สุด เท่ากับ 3.77

นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุต่างกันมีความชอบเส้นทางขึ้นเขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.372$; $Sig = .010$) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาช่วงอายุ 15-24 ปี มีค่าคะแนนความชอบมากที่สุด เท่ากับ 3.75

ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ ด้านการจัดการ พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุต่างกันมีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 58.895$; $Sig = .000$) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาช่วงอายุ 54.1 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนความชอบมากที่สุด เท่ากับ 5.00 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจัดการงานเลี้ยงบ้านแก่ตามอายุ

(n=249)

อายุ (ปี)	สถิติพื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																	
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ	
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16		
15 - 24	Mean	4.33	2.94	3.77	2.10	3.04	3.21	3.10	2.58	3.75	3.69	1.56	3.79	2.13	4.17	3.17	3.35		
n = 52	SD	1.08	1.32	1.46	1.81	1.62	1.49	1.25	1.27	1.18	1.16	.97	.91	.97	1.09	1.50	1.31		
24.1 - 34	Mean	4.51	2.75	3.59	1.99	3.11	3.15	3.11	2.92	3.66	3.44	1.41	3.7	2.68	3.61	2.82	3.32		
n = 79	SD	.93	1.40	1.48	1.56	1.42	1.25	1.15	1.19	.99	1.07	1.24	1.14	1.10	1.36	1.67	1.48		
34.1 - 44	Mean	4.45	2.89	3.13	1.88	2.96	2.71	3.09	2.48	3.34	3.36	1.46	3.70	3.32	3.79	2.95	3.71		
n = 56	SD	.73	1.55	1.36	1.66	1.59	1.70	1.35	1.22	1.25	1.34	.99	.97	.95	1.39	1.68	1.21		
44.1 - 54	Mean	4.49	2.82	2.86	1.59	3.27	2.86	3.24	2.67	3.39	3.43	1.12	3.80	4.53	3.92	3.18	3.80		
n = 51	SD	.70	1.29	1.31	1.13	1.31	1.38	1.30	1.42	1.45	1.13	.97	.960	.644	1.18	1.54	1.26		
54.1 ขึ้นไป	Mean	4.36	3.00	2.36	1.45	3.73	2.27	3.55	2.55	2.45	2.55	.82	3.55	5.00	3.91	2.64	4.09		
n = 11	SD	.67	1.34	1.36	1.36	1.48	1.55	1.36	1.44	.82	.93	.75	.93	.00	1.04	1.43	.94		
สถิติ	F	.393	.213	4.925	.992	.788	1.800	.400	1.173	3.372	2.304	1.988	.208	58.895	1.638	.696	2.058		
ทดสอบ	Sig	.814	.931	.001*	.412	.534	.129	.809	.323	.010*	.059	.097	.934	.000*	.165	.596	.087		

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อทดสอบความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุแตกต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe พบว่า

คู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุ 15-24 ปี มีความชอบเส้นทางเดี่ยว มากกว่าผู้มีอายุ 44.1-54 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 และ 2.86 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงอธิบายได้ว่า เนื่องจากเส้นทางเดี่ยวเป็นเส้นทางที่แคบ มีอุปสรรคในเส้นทางต้องอาศัยทักษะในการขี่มากกว่าเส้นทางประเภทอื่น ๆ มีความท้าทาย โดยส่วนมากจะเป็นเส้นทางที่อยู่ในพื้นที่ป่า ซึ่งอาจไม่เหมาะกับกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุมาก ที่มีสภาพร่างกายที่ไม่แข็งแรงเท่ากับกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุ 15-24 ปี ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความชอบประเภทเส้นทางเดี่ยวในกลุ่มผู้มีอายุแตกต่างกัน

ช่วงอายุ	Mean	SD.	ช่วงอายุ				
			1	2	3	4	5
15-24 ปี	3.77	1.46		-	-	*	-
24.1-34 ปี	3.59	1.48			-	-	-
34.1-44 ปี	3.13	1.36				-	-
44.1-54 ปี	2.86	1.31					-
54.1 ปี ขึ้นไป	2.36	1.36					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุ 15-24 ปี มีความชอบเส้นทางขึ้นเขามากกว่า ผู้มีอายุ 54.1 ปี ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 และ 2.45 ตามลำดับ และคู่ที่มีความแตกต่างกันอีกหนึ่งคู่ คือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุ 24.1-34 ปี มีความชอบมากกว่า 54.1 ปี ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และ 2.45 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงอธิบายได้ว่า เนื่องจากเส้นทางขึ้นเขาเป็นเส้นทางที่มีความลาดชัน ดังนั้นในการประกอบกิจกรรมจึงต้องอาศัยพลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมากกว่าเส้นทางที่เป็นเส้นทางปรกติ จึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาในช่วงอายุระหว่าง

15-34 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยที่มีสภาพร่างกายที่มีความแข็งแรงมากกว่ากลุ่มนักชกจักรยานเสือภูเขาที่มีอายุ 54.1 ปี ขึ้นไป ดังนั้นจึงทำให้มีความชอบเส้นทางขึ้นเขามากกว่า ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความชอบสภาพเส้นทางขึ้นเขาในกลุ่มผู้มีอายุแตกต่างกัน

ช่วงอายุ	Mean	SD.	ช่วงอายุ				
			1	2	3	4	5
15-24 ปี	3.75	1.18	-	-	-	-	*
24.1-34 ปี	3.66	.99			-	-	*
34.1-44 ปี	3.34	1.25				-	-
44.1-54 ปี	3.39	1.45					-
54.1 ปี ขึ้นไป	2.45	.82					

(n=249)

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้มีอายุ 15-24 ปี มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติน้อยกว่า ผู้มีอายุ 24.1-34 ปี 24.1-34 ปี 34.1-44 ปี 44.1-54 ปี และ 54.1 ปี ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.13 2.68 3.32 4.53 และ 5.00 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สังเกตได้ว่าระดับความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ จะเพิ่มมากขึ้นตามอายุ ทั้งนี้เนื่องจาก นักชกจักรยานเสือภูเขาในกลุ่มอายุ 15-24 ปี เป็นกลุ่มนักชกจักรยานเสือภูเขาที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่มีความคิดคะนอง มีความชอบเส้นทางที่สามารถตอบสนองประสบการณ์ที่ตื่นเต้นท้าทาย ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับสภาพเส้นทาง หรือเส้นทางที่สามารถตอบสนองประสบการณ์ดังกล่าวได้ มากกว่าการศึกษาข้อมูลจากระบบสื่อความหมายทางธรรมชาติ ซึ่งต่างจากกลุ่มนักชกจักรยานเสือภูเขาที่มีอายุมากกว่า ที่ให้ความสำคัญกับการได้รับความรู้ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมาย
 ธรรมชาติในกลุ่มผู้มีอายุแตกต่างกัน

(n=249)

ช่วงอายุ	Mean	SD.	ช่วงอายุ				
			1	2	3	4	5
15-24 ปี	2.13	.97		*	*	*	*
24.1-34 ปี	2.68	1.10			*	*	*
34.1-44 ปี	3.32	.95				*	*
44.1-57 ปี	4.53	.644					-
54.1 ปี ขึ้นไป	5.00	.00					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 การศึกษาที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่
 แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ จำแนกตาม
 ระดับการศึกษาที่ต่างกันของนักขี่จักรยานเสือภูเขา จำนวน 7 กลุ่ม ได้แก่ ระดับประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญาหรือเทียบเท่า อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย
 F – test พบว่า

ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ ด้านกายภาพ เกี่ยวกับประเภทเส้นทาง
 พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความชอบเส้นทางเดี่ยว แตกต่างกันอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($f = 3.360$; $Sig = .003$) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
 กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี มีความชอบมากที่สุด เท่ากับ
 4.00 ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจัดการงานเลี้ยงเข้าเฝ้าตามระดับการศึกษา (n=249)

ระดับการศึกษา	สถิติพื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																	
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ	
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16		
ประถมศึกษา	Mean	3.89	2.33	2.11	1.56	4.00	2.67	4.00	2.33	3.00	3.00	1.44	3.89	2.44	3.33	3.22	4.00		
n = 9	SD	1.45	1.32	1.83	1.66	1.32	1.73	.86	1.00	1.11	1.00	1.42	.78	1.33	1.50	1.09	1.00		
มัธยมศึกษาตอนต้น	Mean	4.57	2.96	3.61	1.96	3.32	3.07	3.11	2.79	3.43	3.39	1.54	3.50	3.14	3.86	2.89	3.50		
n = 28	SD	.63	1.31	1.13	1.50	1.44	1.43	1.52	1.16	1.10	1.10	.96	1.03	1.40	1.26	1.77	1.50		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	Mean	4.32	2.90	2.68	1.90	3.52	2.35	3.32	2.32	3.10	3.48	1.61	3.77	3.61	4.19	3.65	3.32		
n = 31	SD	.97	1.57	1.49	1.62	1.58	1.72	1.44	1.49	1.39	1.12	1.02	1.05	1.11	.94	1.30	1.53		
อนุปริญญา/เทียบเท่า	Mean	4.24	2.93	3.66	2.24	2.93	3.28	3.45	3.03	3.90	3.66	1.28	3.76	2.79	3.90	3.31	3.34		
n = 29	SD	1.12	1.22	1.17	1.74	1.36	1.03	1.12	1.23	.976	1.23	1.16	.95	1.47	1.11	1.07	1.14		
อาชีพ/เทียบเท่า	Mean	4.29	3.00	3.07	1.57	2.64	3.14	2.79	2.43	3.43	3.86	1.43	3.50	3.43	3.64	2.79	4.00		
n = 14	SD	.82	1.51	1.59	1.39	1.86	1.46	.97	1.22	1.39	1.02	1.15	1.34	1.50	1.64	1.88	1.30		
ปริญญาตรี	Mean	4.51	2.79	3.36	1.87	2.99	2.93	3.02	2.75	3.57	3.35	1.27	3.80	3.24	3.82	2.86	3.69		
n = 121	SD	.78	1.39	1.49	1.56	1.46	1.44	1.18	1.28	1.19	1.21	1.04	.96	1.24	1.33	1.64	1.21		
สูงกว่าปริญญาตรี	Mean	4.76	3.00	4.00	1.59	3.29	3.65	3.18	2.47	3.47	3.53	1.35	3.76	3.06	3.71	2.35	2.76		
n = 17	SD	.56	1.45	1.06	1.37	1.26	1.41	1.38	1.17	1.37	1.23	1.16	1.14	1.19	1.26	1.99	1.71		
สถิติ	F	1.69	.36	3.36	.52	1.50	1.90	1.50	1.15	1.43	.81	.58	.50	1.65	.72	1.75	1.93		
ทดสอบ	Sig	.124	.903	.003*	.790	.177	.081	.177	.334	.201	.558	.741	.802	.133	.626	.110	.077		

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe พบว่า

คู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ ผู้มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีความชอบเส้นทางเดี่ยวน้อยกว่าผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 2.68 และ 4.00 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงอธิบายได้ว่า เนื่องจากเส้นทางเดี่ยวเป็นเส้นทางที่ผู้ใช้ประโยชน์ เป็นแบบไม่ใช้ยานยนต์ เช่นนักเดินป่า นักดูนก และนักขี่จักรยานเสือภูเขา เป็นเส้นทางที่อยู่ในพื้นที่ป่า มีลักษณะแคบ มีอุปสรรคในเส้นทาง ในบางเส้นทางเข้าไปในพื้นที่ที่ห่างไกล การเข้าถึงลำบาก ทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีความรู้สึได้ว่าได้ผจญภัย ได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีชอบเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติ และมีความคาดหวังด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ มากที่สุด จึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีมีความชอบมากกว่า ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความชอบประเภทเส้นทางเดี่ยวในกลุ่มผู้มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

(n=249)

ระดับการศึกษา	Mean	SD.	ระดับการศึกษา						
			1	2	3	4	5	6	7
ประถมศึกษา	2.11	1.83	-	-	-	-	-	-	*
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.61	1.13			-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.68	1.49				-	-	-	*
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.66	1.17					-	-	-
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	3.07	1.59						-	-
ปริญญาตรี	3.36	1.49							-
สูงกว่าปริญญาตรี	4.00	1.06							

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 4 รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทาง
นันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ จำแนกตาม
ระดับรายได้ที่ต่างกันของนักจักรยานเสือภูเขา จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท
รายได้ 5,001-15,000 บาท รายได้ 15,001-25,000 บาท รายได้ 25,001-35,000 บาท และรายได้
มากกว่า 35,000 บาท ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า

ด้านการจัดการ ผู้มีรายได้ต่างกันมีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 8.265$; $Sig. = .000$) ซึ่งเป็นการยอมรับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักจักรยานเสือภูเขาที่มีรายได้ 15,001 - 25,000 บาท มีความต้องการ
มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.70

ผู้มีรายได้ต่างกันมีความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางจักรยาน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 7.624$; $Sig. = .000$) ซึ่งเป็นการยอมรับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักจักรยานเสือภูเขาที่มีรายได้มากกว่า 35,000 บาท มีความต้องการ
มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.72 ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามรายได้

(n=249)

รายได้ (บาท)	สถิติพื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																			
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ			
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16				
ไม่เกิน 5,000	Mean	4.26	2.90	3.59	2.13	2.95	3.38	3.23	2.56	3.59	3.44	1.41	3.67	2.26	4.13	3.10	3.31				
n = 39	SD	1.01	1.48	1.40	1.72	1.60	1.38	1.18	1.09	1.09	1.27	1.09	.89	1.14	1.03	1.53	1.36				
5,001 - 15,000	Mean	4.48	2.81	3.28	1.94	3.20	3.06	3.19	2.81	3.65	3.50	1.39	3.79	3.21	3.79	2.85	3.43				
n = 109	SD	.86	1.41	1.51	1.60	1.47	1.34	1.27	1.25	1.22	1.17	1.03	1.01	1.24	1.32	1.68	1.32				
15,001 - 25,000	Mean	4.42	2.78	3.26	1.72	3.06	2.60	2.88	2.66	3.32	3.30	1.30	3.76	3.70	3.76	3.12	3.18				
n = 50	SD	.78	1.29	1.45	1.57	1.50	1.52	1.30	1.37	1.16	1.12	1.18	1.08	1.21	1.27	1.50	1.42				
25,001 - 35,000	Mean	4.42	2.88	3.08	1.69	3.04	2.62	3.15	2.31	3.08	3.08	1.42	3.62	3.54	3.88	3.27	3.96				
n = 26	SD	.80	1.53	1.41	1.35	1.63	1.74	1.28	1.22	1.29	1.23	1.02	1.16	1.17	1.50	1.63	1.03				
มากกว่า 35,000	Mean	4.68	3.04	3.44	1.76	3.28	3.00	3.36	2.76	3.48	3.80	1.24	3.76	3.20	3.76	2.84	4.72				
n = 25	SD	.85	1.27	1.35	1.33	1.17	1.50	1.18	1.48	1.35	1.00	1.09	.83	1.38	1.20	1.57	.61				
สถิติ	F	.96	.18	.59	.53	.32	2.11	.82	.92	1.54	1.45	.18	.22	8.26	.61	.57	7.62				
ทดสอบ	Sig	.427	.945	.669	.707	.864	.080	.513	.449	.190	.218	.946	.927	.000*	.651	.681	.000*				

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe พบว่า

คู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ น้อยกว่าผู้มีระดับรายได้ 5,001-15,000 บาท 15,001-25,000 บาท และ 25,001-35,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 3.21 3.70 และ 3.54 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากการศึกษา พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15-24 ปี นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้ 5,001-15,000 บาท และ 15,001-25,000 บาท ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 24.1-34 ปี และนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้ 25,001-35,000 บาท ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 34.1-44 ปี จึงสอดคล้องกับผลการศึกษา พบว่า กลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อยู่ในช่วงอายุ 15-24 ปี มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติน้อยกว่า เนื่องจาก นักขี่จักรยานเสือภูเขาในกลุ่มอายุ 15-24 ปี เป็นกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่มีความคิดคะนอง มีความชอบเส้นทางที่สามารถตอบสนองประสบการณ์ที่ตื่นเต้นท้าทาย ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับสภาพเส้นทาง หรือเส้นทางที่สามารถตอบสนองประสบการณ์ดังกล่าวได้ มากกว่าการศึกษาข้อมูลจากระบบสื่อความหมายทางธรรมชาติ ซึ่งต่างจากกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุมากกว่า ที่ให้ความสำคัญกับการได้รับความรู้ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติในกลุ่มผู้มีรายได้แตกต่างกัน

อาชีพ	Mean	SD.	รายได้				
			1	2	3	4	5
ไม่เกิน 5,000 บาท	2.26	1.14		*	*	*	-
5,001-15,000 บาท	3.21	1.24			-	-	-
15,001-25,000 บาท	3.70	1.21				-	-
25,001-35,000 บาท	3.54	1.17					-
มากกว่า 35,000 บาท	3.20	1.38					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักวิจัยจักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท มีความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางน้อยกว่านักวิจัยจักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้มากกว่า 35,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 และ 4.72 ตามลำดับ นักวิจัยจักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้ 5,001-15,000 บาท มีความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางน้อยกว่านักวิจัยจักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้มากกว่า 35,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และ 4.72 ตามลำดับ และ นักวิจัยจักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้ 15,001-25,000 บาท มีความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางน้อยกว่านักวิจัยจักรยานเสือภูเขาที่มีระดับรายได้มากกว่า 35,000 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และ 4.72 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงอธิบายว่า นักวิจัยจักรยานเสือภูเขาที่มีรายสูง มักเป็นผู้ที่มีฐานะดี มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย มีความต้องการความสะดวกสบาย ดังนั้น ในการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา จึงเป็นการประกอบกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน ไม่ต้องการความลำบากมากนัก ซึ่งจะเห็นได้จากผลการศึกษา พบว่า ผู้มีระดับรายได้มากกว่า 35,000 บาท มีความชอบเส้นทางลาดยาง และคาดหวังด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติมากที่สุด ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความต้องการให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางจักรยานในกลุ่มผู้มีรายได้แตกต่างกัน

อาชีพ	Mean	SD.	รายได้				
			1	2	3	4	5
ไม่เกิน 5,000 บาท	3.31	1.36	-	-	-	-	*
5,001-15,000 บาท	3.43	1.32			-	-	*
15,001-25,000 บาท	3.18	1.42				-	*
25,001-35,000 บาท	3.96	1.03					-
มากกว่า 35,000 บาท	4.72	.61					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 5 ที่อยู่ปัจจุบันที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ โดยเปรียบเทียบนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อาศัยในจังหวัดเชียงใหม่ และนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้อาศัยในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t -test พบว่า

ที่อยู่ปัจจุบันที่แตกต่างกันของนักขี่จักรยานเสือภูเขา ส่งผลให้มีความชอบเส้นทางเดี่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.169$; Sig. = .031) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความชอบเส้นทางเดี่ยว มากกว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และ 3.21 ตามลำดับ เนื่องจาก เส้นทางเดี่ยวเป็นเส้นทางที่ผู้ใช้ประโยชน์ เป็นแบบไม่ใช้ยานยนต์ เช่น นักเดินป่า นักดูนก และ นักขี่จักรยานเสือภูเขา เป็นเส้นทางที่อยู่ในพื้นที่ป่า มีลักษณะแคบ มีอุปสรรคในเส้นทาง ในบางเส้นทางเข้าไปในพื้นที่ที่ห่างไกล การเข้าถึงลำบาก ทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขามิมีความรู้สึกว่าได้ผจญภัย ได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ตื่นเต้นท้าทาย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขา ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความชอบผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์ มีความคาดหวังประสบการณ์ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ด้านความตื่นเต้นท้าทาย ความเสี่ยง และด้านจักรยานเสือภูเขา มากกว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขา ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่

ที่อยู่ปัจจุบันที่แตกต่างกันของนักขี่จักรยานเสือภูเขา ส่งผลให้มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.235$; Sig. = .026) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ มากกว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 และ 2.86 ตามลำดับ เนื่องจาก จากการศึกษพบว่ากลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนมากเป็นสมาชิกกลุ่มชมรมจักรยาน ซึ่งลักษณะการประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือชมรมจะจะมีการสอดแทรกบรรยายให้ความรู้จากนักสื่อ หรือวิทยากรที่ทางชมรมเชิญมาให้ความรู้ จึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาในกลุ่มนี้เกิดการคล้อยตาม เห็นความสำคัญของการเรียนรู้และการอนุรักษ์ จึงทำให้มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา

พบว่า นักวิจัยรถยนต์เสื่อเขาที่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน มีความคาดหวังด้านการอนุรักษ์
และการเรียนรู้มากกว่า ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจัดการงานเลือกเขาจำแนกตามที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

(n=249)

ที่อยู่อาศัย ปัจจุบัน	สถิติ พื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																	
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ	
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16		
ไม่ได้อาศัย	Mean	4.36	2.97	3.68	1.83	2.81	3.02	2.92	2.80	3.46	3.44	1.56	3.88	2.86	3.80	3.12	3.61		
n = 59	SD	1.030	1.203	1.395	1.555	1.503	1.239	1.119	1.186	1.072	1.134	1.22	1.068	1.319	1.297	1.543	1.313		
อาศัย	Mean	4.47	2.81	3.21	1.89	3.22	2.95	3.22	2.65	3.51	3.43	1.31	3.70	3.29	3.86	2.95	3.53		
n = 190	SD	.814	1.446	1.461	1.567	1.471	1.530	1.290	1.308	1.263	1.192	1.01	.986	1.284	1.275	1.626	1.348		
สถิติ	t	-908	.825	2.169	-276	-1.85	.294	-1.63	.782	-.291	.052	1.59	1.209	-2.235	-.321	.715	.420		
ทดสอบ	Sig	.365	.411	.031*	.783	.066	.769	.103	.435	.771	.959	.112	.228	.026*	.748	.475	.675		

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 6 ประเภทของกิจกรรมนันทนาการที่ชอบที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ โดยเปรียบเทียบผู้ที่ชอบกิจกรรมแบบใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก (active recreation activities) และ กิจกรรมแบบใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมน้อย (passive recreation activities) ของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t – test พบว่า ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากกิจกรรมประเภทที่ต้องใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก เช่น กิจกรรมปีนผา พายเรือคายัค การเดินป่าระยะไกล เป็นกิจกรรมเฉพาะที่ให้ประสบการณ์แบบตื่นเต้น ทำท่าย ผจญภัย มีลักษณะคล้ายกับกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา ดังนั้นจึงทำให้มีความชอบที่ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่16

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจัดการเจ้าแม่ตามประเภทของกิจกรรม
นันทนาการที่ชอบ

(n=249)

ประเภทของกิจกรรม	สถิติพื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																	
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ	
นันทนาการที่ชอบ	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16			
กิจกรรม active	Mean	4.42	2.72	3.26	1.94	3.12	2.89	3.23	2.62	3.52	3.40	1.42	3.72	3.32	3.85	3.52			
n = 149	SD	.91	1.47	1.42	1.59	1.56	1.50	1.30	1.25	1.21	1.24	1.06	.98	1.32	1.23	1.37			
กิจกรรม passive	Mean	4.48	3.03	3.41	1.79	3.13	3.08	3.03	2.78	3.46	3.49	1.28	3.77	3.01	3.83	3.58			
n = 100	SD	.79	1.23	1.50	1.51	1.36	1.39	1.18	1.31	1.22	1.06	1.08	1.04	1.25	1.34	1.28			
สถิติ	t	-.508	-1.764	-.787	.741	-.048	-.990	1.244	-.983	.402	-.618	1.029	-.346	1.822	.135	1.927			
ทดสอบ	Sig	.612	.079	.432	.460	.962	.323	.215	.327	.688	.537	.304	.729	.070	.893	.055			

สมมติฐานที่ 7 ประเภทจักรยานที่ใช้ที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ โดยเปรียบเทียบผู้ที่ใช้จักรยานที่มีระบบกันสะเทือน และจักรยานที่ไม่มีระบบกันสะเทือน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t – test พบว่า

ประเภทจักรยานที่ใช้ต่างกัน ส่งผลให้นักขี่จักรยานเสือภูเขามีความชอบด้านสภาพเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.179$; Sig. = .030) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ใช้จักรยานแบบมีระบบกันสะเทือน มีความชอบสภาพเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง มากกว่านักขี่จักรยานเสือภูเขา ที่ใช้จักรยานแบบไม่มีระบบกันสะเทือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 และ 2.32 ตามลำดับ เนื่องจาก จักรยานที่มีระบบกันสะเทือนสามารถดูดซับแรงกระแทก ให้ความมั่นคงในการขี่ผ่านเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง และสามารถทำความเร็วได้ดีกว่าในเส้นทางประเภทดังกล่าว มากกว่าจักรยานที่ไม่มีระบบกันสะเทือน ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามประเภทจักรยาน

ประเภท ของ รถจักรยาน	สถิติ พื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																								
		สภาพภูมิทัศน์					ประเภทเส้นทาง					สภาพเส้นทาง					ด้านสังคม					ด้านการจัดการ				
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16									
มีระบบกัน สะเทือน	Mean	2.91	3.40	1.91	3.18	3.03	3.03	3.03	3.03	3.57	3.42	1.38	3.79	3.19	3.81	2.90	3.56									
n = 202	SD	1.35	1.43	1.62	1.45	1.42	1.22	1.22	1.23	1.22	1.07	.99	1.30	1.28	1.66	1.36										
ไม่มีระบบ กันสะเทือน	Mean	2.60	3.00	1.77	2.87	2.70	3.06	3.06	3.19	3.51	1.32	3.55	3.19	3.98	3.38	3.47										
n = 47	SD	1.54	1.51	1.28	1.61	1.60	1.40	1.40	1.11	.95	1.06	1.03	1.31	1.24	1.27	1.23										
สถิติ	t	.549	1.379	1.685	.637	1.294	1.384	.513	2.179	-.497	.328	1.437	.007	-.806	-1.88	.444										
ทดสอบ	Sig.	.584	.169	.093	.526	.197	.168	.609	.030*	.620	.743	.152	.994	.421	.061	.658										

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 8 การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยานที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ โดยเปรียบเทียบนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน และนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t-test พบว่า

ด้านการจัดการ การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยานที่แตกต่างกันส่งผลให้นักขี่จักรยานเสือภูเขามีความต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมการใช้เส้นทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.224$; Sig. = .027) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน มีความต้องการมากกว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และ 3.68 ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากการประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มนอกจากจะได้รับความรู้จากการที่มีนักสื่อให้ความรู้แล้ว ยังได้รับการปลูกฝังในเรื่องของข้อห้ามหรือสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำในการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา จึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาในกลุ่มนี้เกิดการคล้อยตาม เห็นความสำคัญของการเรียนรู้และการอนุรักษ์ จึงทำให้มีความต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมการใช้เส้นทางมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาพบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน มีความคาดหวังด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้มากกว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน และนอกจากนั้น สิทธิโชค (2546) กล่าวว่า อิทธิพลของสังคมหรือกลุ่มมีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งพฤติกรรมการจูงใจทำให้บุคคลเกิดการคล้อยตาม อันเนื่องมาจากต้องทำตามบรรทัดฐานของกลุ่ม ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือ

ชมรมจักรยาน

(n=249)

การเป็นสมาชิก กลุ่มหรือชมรม จักรยาน	สถิติ พื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																			
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ			
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16				
ไม่เป็น	Mean	4.43	2.81	3.28	1.84	3.22	2.88	3.25	2.60	3.54	3.34	1.28	3.66	3.15	3.68	2.87	3.40				
n = 134	SD	.96	1.42	1.52	1.59	1.47	1.45	1.22	1.36	1.21	1.25	1.06	1.03	1.30	1.32	1.62	1.40				
เป็น	Mean	4.47	2.90	3.37	1.93	3.01	3.07	3.03	2.78	3.44	3.55	1.46	3.84	3.24	4.03	3.12	3.72				
n = 115	SD	.75	1.35	1.37	1.53	1.50	1.47	1.28	1.16	1.23	1.07	1.07	.97	1.30	1.19	1.57	1.23				
	t	-.399	-.506	-.527	-.47	1.14	-1.01	1.32	-1.15	.653	-1.42	-1.30	-1.46	-.568	-2.22	-1.22	-1.94				
	Sig	.690	.613	.598	.634	.255	.311	.186	.249	.514	.157	.194	.145	.570	.027*	.224	.052				

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 9 ประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขาของนักขี่จักรยานเสือภูเขา ที่ต่างกันจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้มีประสบการณ์ในการขี่จักรยาน 1-5 ปี 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอธิบายได้ว่า การที่นักขี่จักรยานเสือภูเขามีประสบการณ์ในการขี่จักรยานมากหรือน้อยนั้นอาจไม่ส่งผลต่อความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ เนื่องจากนักขี่จักรยานเสือภูเขาแต่ละคนมีโอกาสและช่วงเวลาในการประกอบกิจกรรมที่ไม่เท่ากัน คนที่มีประสบการณ์ในการขี่จักรยานน้อยอาจมีโอกาสหรือเวลาที่จะออกไปประกอบกิจกรรมมากจึงทำให้มีความถี่ในการประกอบกิจกรรม มากกว่าคนที่มีความถี่ในการขี่จักรยานมาก แต่มีโอกาสหรือเวลาที่จะออกไปประกอบกิจกรรมน้อย ซึ่งความถี่ในการประกอบกิจกรรมจักรยานจะมีผลทำให้ให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีความชำนาญ มีทักษะและสภาพร่างกายที่แข็งแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลถึงความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ เช่น นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีความชำนาญ มีเทคนิคและทักษะในการขี่มาก ก็จะมี ความชอบเส้นทางที่มีความยาก ให้ความตื่นเต้น ความเสี่ยง ดังนั้นจึงมักเลือกเส้นทางที่สามารถสนองตอบสนองประสบการณ์ที่ตนเองต้องการ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ Cessford (1995) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักขี่จักรยานเสือภูเขาในรัฐ Wellington ประเทศนิวซีแลนด์ พบว่าความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ มีความแปรผันตามความถี่ในการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีความถี่ในการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขามากจะมีความชอบสภาพเส้นทางที่มีความยาก และท้าทายมากกว่า ได้แก่ เส้นทางเดี่ยว เส้นทางขึ้นเขาที่มีความยาว เส้นทางลงเขาที่แคบและใช้เทคนิคมาก เป็นต้น ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขา

(n=249)

ประสบการณ์ในการจักรยานเสือภูเขา	สถิติพื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																			
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ			
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16				
1-5 ปี	Mean	4.47	2.87	3.37	1.93	3.12	3.02	3.14	2.71	3.53	3.47	1.34	3.81	3.12	3.91	2.99	3.52				
n = 180	SD	.85	1.37	1.45	1.55	1.45	1.45	1.20	1.23	1.20	1.20	1.09	.98	1.30	1.31	1.60	1.35				
6-10 ปี	Mean	4.46	2.77	3.23	1.79	3.08	2.84	3.13	2.67	3.43	3.38	1.52	3.61	3.46	3.62	2.93	3.62				
n = 61	SD	.80	1.44	1.46	1.62	1.54	1.46	1.37	1.36	1.23	1.05	.99	1.10	1.24	1.21	1.65	1.25				
มากกว่า 10 ปี	Mean	4.14	3.00	3.00	1.57	3.71	2.71	3.57	2.00	3.14	3.29	.57	3.29	2.86	4.29	3.14	3.43				
n = 7	SD	.90	1.73	1.73	1.51	1.97	1.89	1.71	1.73	1.57	1.25	.78	.75	1.67	.48	1.57	1.71				
สถิติ	F	.512	.162	.375	.326	.573	.472	.404	1.039	.475	.215	2.669	1.631	1.819	1.543	.067	.168				
ทดสอบ	Sig	.600	.851	.688	.722	.565	.624	.668	.355	.623	.806	.071	.198	.164	.216	.936	.845				

สมมติฐานที่ 10 ประสิทธิภาพในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ โดยเปรียบเทียบผู้มีประสบการณ์และไม่มีความชอบในการแข่งขันจักรยานเสือภูเขา ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t -test พบว่า

ความชอบด้านกายภาพ เกี่ยวกับประเภทเส้นทาง นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีความชอบเส้นทางเดี่ยวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.320$; Sig. = .021) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน มีความชอบมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 และ 3.03 ตามลำดับ มีความชอบเส้นทางลูกรังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.749$; Sig. = .007) โดยที่นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน มีความชอบมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และ 2.61 ตามลำดับ และความชอบด้านสภาพเส้นทาง พบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันมีความชอบสภาพเส้นทางที่มีผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.738$; Sig. = .007) โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน มีความชอบมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และ 2.39 ตามลำดับ เนื่องจากประเภทเส้นทางและสภาพเส้นทางดังกล่าว เป็นเส้นทางที่สามารถใช้ฝึกทักษะเทคนิค และฝึกฝนสภาพร่างกายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสามารถนำไปใช้ในการเข้าร่วมการแข่งขัน ซึ่งสนามที่ใช้ในการแข่งขันจักรยานเสือภูเขาโดยส่วนมากจะมีสภาพเหมือนกับสภาพแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น

ด้านการจัดการ เกี่ยวกับความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 3.110$; Sig. = .002) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน มีความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ น้อยกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และ 3.48 ตามลำดับ เนื่องจากกลุ่มนักขี่ที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจะมีความชอบสภาพแวดล้อมที่สามารถตอบสนอง

ประสบการณ์แบบต้นเต้าท่าย สามารถที่จะใช้พัฒนาศักยภาพร่างกาย พัฒนาทักษะในการจี๊ได้
มากกว่าการได้รับความรู้จากระบบสื่อความหมาย ดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสือภูเขา

ประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสือภูเขา	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																
	สภาพภูมิทัศน์	ประเภทเส้นทาง	สภาพเส้นทาง	ด้านสังคม	ด้านการจัดการ												
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	
ไม่มีประสบการณ์	Mean	4.44	2.78	3.03	1.69	3.33	2.61	3.32	2.39	3.28	3.23	1.27	3.77	3.53	3.78	2.84	3.68
	SD	.86	1.45	1.55	1.62	1.49	1.57	1.35	1.36	1.35	1.31	1.00	.96	1.16	1.23	1.58	1.22
มีประสบการณ์	Mean	4.45	2.88	3.48	1.98	3.01	3.16	3.06	2.84	3.61	3.55	1.42	3.73	3.01	3.88	3.07	3.47
	SD	.87	1.36	1.38	1.51	1.47	1.36	1.19	1.20	1.12	1.08	1.11	1.03	1.33	1.30	1.61	1.39
	t	-0.035	-530	-2.320	-1.395	1.616	-2.749	1.579	-2.738	-1.952	-1.950	-1.008	.344	3.110	-540	-1.069	1.184
	Sig	.972	.597	.021*	.164	.107	.007*	.116	.007*	.053	.053	.314	.731	.002*	.589	.286	.238

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 11 ลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ โดยเปรียบเทียบผู้มีประสบการณ์และไม่มีความประสบการณ์ในการขี่จักรยานแบบวิบาก ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t - test พบว่า

ลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันส่งผลให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีความชอบเส้นทางลูกรังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.510$; Sig. = .013) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก มีความชอบมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 และ 2.62 ตามลำดับ มีความชอบสภาพเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.572$; Sig. = .000) โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก มีความชอบมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 และ 2.26 ตามลำดับ จึงสามารถอธิบายได้ว่า เส้นทางลูกรังและเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวางเป็นเส้นทางที่มีพื้นผิวไม่ราบเรียบ ในบางครั้งอาจมีอุปสรรคในเส้นทาง เช่น หลุม โคลน ลำธาร รากไม้ ใบไม้ เป็นต้น เราเรียกสภาพเส้นทางเหล่านี้ว่าเป็นเส้นทางวิบาก (off-road track) และ Hornby (2000) ได้กล่าวถึงคำว่า off-road หมายถึง เส้นทางทุรกันดารไม่ใช่เส้นทางหลวง ซึ่งเป็นเส้นทางที่เหมาะสมกับการขี่จักรยานแบบวิบาก ดังนั้นจึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบากมีความชอบมากกว่า

นักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบเส้นทางขึ้นเขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($t = -3.054$; Sig. = .003) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก มีความชอบมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 และ 3.13 ตามลำดับ มีความชอบเส้นทางลงเขาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.280$; Sig. = .023) โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก มีความชอบมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 และ 3.18 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก มักเลือกเส้นทางที่มีความตื่นเต้น ทำทาย และเป็นเส้นทางที่จะช่วยพัฒนาทักษะในการขี่ ซึ่งเส้นทางขึ้นเขาและลงเขา เป็นเส้นทางที่มีความลาดชัน ทำทายสัภาพและทักษะในการบังคับรถของนักขี่จักรยานเสือภูเขา ดังจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับผลการศึกษา พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่

จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก มีความคาดหวังด้านจักรยานเสือภูเขา และด้านความตื่นเต้นท้าทายและความเสี่ยง มากกว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาจากลักษณะการจักรยานเสือ

ภูเขา

(n=249)

ลักษณะการที่ จักรยานเสือภูเขา	สถิติ พื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																			
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ			
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16				
ไม่ขี่แบบวิบากเลย	Mean	4.27	2.96	3.12	1.83	3.32	2.62	3.38	2.26	3.13	3.18	1.35	3.73	3.38	3.90	3.04	3.45				
	SD	1.10	1.41	1.41	1.57	1.46	1.48	1.24	1.30	1.33	1.14	1.10	.968	1.28	1.13	1.53	1.33				
ขี่แบบวิบาก	Mean	4.52	2.80	3.41	1.90	3.03	3.12	3.05	2.87	3.66	3.55	1.37	3.75	3.11	3.82	2.97	3.59				
	SD	.72	1.38	1.47	1.55	1.49	1.43	1.25	1.22	1.13	1.17	1.06	1.02	1.30	1.34	1.64	1.34				
สถิติ	t	-1.816	.862	-1.485	-.326	1.426	-2.510	1.927	-3.572	-3.054	-2.280	-.145	-.164	1.494	.435	.335	-.723				
ทดสอบ	Sig	.072	.390	.139	.744	.155	.013*	.055	.000*	.003*	.023*	.885	.870	.136	.664	.738	.471				

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 12 ลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมที่แตกต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ จำแนกตามลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมที่ต่างกันของนักขี่จักรยานเสือภูเขา จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเพื่อน คนเดี่ยวลำพัง ครอบครัว และ ชมรมจักรยาน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า

ผู้เข้าร่วมประกอบกิจกรรมกับกลุ่มที่ต่างกันมี ส่งผลให้มีความชอบเส้นทางลาดยางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.589$; $Sig. = .004$) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มักประกอบกิจกรรมร่วมกับครอบครัว มีความชอบมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักกิจกรรมที่เข้าร่วม
ประกอบกิจกรรม

ลักษณะกลุ่มที่เข้าร่วม ประกอบกิจกรรม	สถิติ พื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																			
		สภาพภูมิ ทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ			
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16				
กลุ่มเพื่อน	Mean	4.54	2.91	3.48	1.82	2.85	2.97	3.05	2.79	3.67	3.46	1.24	3.66	3.14	3.92	2.99	3.45				
n = 132	SD	.75	1.41	1.46	1.62	1.52	1.37	1.24	1.27	1.19	1.25	1.05	1.03	1.29	1.18	1.64	1.40				
คนเดียวลำพัง	Mean	4.41	2.92	3.28	2.08	3.56	3.03	3.49	2.44	3.46	3.36	1.44	3.69	3.36	3.59	2.72	3.54				
n = 39	SD	1.11	1.40	1.35	1.59	1.27	1.56	.99	1.33	1.27	1.08	1.02	.97	1.18	1.42	1.70	1.25				
ครอบครัว	Mean	4.24	2.68	2.96	2.56	3.80	2.88	3.52	2.88	3.40	3.52	1.32	3.88	2.80	3.88	3.36	3.60				
n = 25	SD	.97	1.43	1.45	1.55	1.19	1.48	1.00	1.30	1.11	1.04	1.18	1.01	1.44	1.23	1.49	1.44				
ชมรมจักรยาน	Mean	4.34	2.72	3.11	1.57	3.17	2.96	2.96	2.51	3.15	3.38	1.64	3.92	3.38	3.83	3.00	3.77				
n = 53	SD	.87	1.33	1.48	1.29	1.50	1.62	1.49	1.23	1.23	1.13	1.07	.95	1.33	1.41	1.48	1.17				
สถิติ	F	1.24	.398	1.44	2.622	4.589	.050	2.353	1.308	2.38	.162	1.836	1.067	1.39	.663	.815	.764				
ทดสอบ	Sig	.293	.755	.230	.051	.004*	.985	.073	.272	.070	.922	.141	.364	.246	.576	.487	.515				

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักกีฬากรยานเสือภูเขาที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมกับกลุ่มที่แตกต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe พบว่า

คู่ที่มีความแตกต่างกันคือ ผู้ที่ร่วมประกอบกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อน มีความชอบเส้นทางลาดยางน้อยกว่าผู้ประกอบกิจกรรมร่วมกับครอบครัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 และ 3.80 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก สมาชิกในครอบครัวบางคนอาจยังมีทักษะในการขี่จักรยานเสือภูเขาไม่มาก ดังนั้น จึงเห็นว่าเส้นทางลาดยางเป็นเส้นทางที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมที่สมาชิกทุกคนในครอบครัวสามารถประกอบกิจกรรมร่วมกันได้ ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความชอบเส้นทางประเภทลาดยางของผู้เข้าร่วมประกอบกิจกรรมในกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกัน

ลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม	Mean	SD.	(n=249)			
			ลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม			
			1	2	3	4
กลุ่มเพื่อน	2.85	1.526		-	*	-
คนเดียวลำพัง	3.56	1.273			-	-
ครอบครัว	3.80	1.190				-
ชมรมจักรยาน	3.17	1.503				

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 13 ระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้งที่แตกต่างกัน มีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ จำแนกตามระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้งของนักขี่จักรยานเสือภูเขา ประกอบด้วย กลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่คิดว่าระยะเวลาต่ำกว่า 3 ชั่วโมงเป็นระยะเวลาที่เหมาะสม และกลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่คิดว่าระยะเวลา 4 ชั่วโมงขึ้นไป เป็นระยะเวลาที่เหมาะสม ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t -test พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก ในการเลือกเส้นทางเพื่อประกอบกิจกรรม ปัจจัยเรื่องระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมอาจไม่สำคัญเท่ากับสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ของเส้นทาง เช่น สภาพภูมิทัศน์ สภาพเส้นทาง ประเภทเส้นทางหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ในเส้นทาง กล่าวคือ หากเส้นทางที่เข้าไปประกอบกิจกรรมไม่ว่าจะใช้ระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมมาก หรือน้อย แต่หากมีสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังของตนได้ นักขี่จักรยานเสือภูเขา ก็จะเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาทั้ง 2 กลุ่ม มีความชอบไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของนักจักรยานเสือภูเขาแยกตามระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้ง

(n=249)

ระยะเวลาที่เหมาะสม	สถิติพื้นฐาน	ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ																			
		สภาพภูมิทัศน์				ประเภทเส้นทาง				สภาพเส้นทาง				ด้านสังคม				ด้านการจัดการ			
		Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16				
ต่ำกว่า 3 ชม.	Mean	4.40	2.93	3.39	1.82	3.16	2.97	3.08	2.63	3.45	3.36	1.38	3.73	3.19	3.78	3.09	3.44				
n = 176	SD	.90	1.31	1.39	1.52	1.41	1.38	1.23	1.27	1.18	1.18	1.08	1.00	1.32	1.33	1.56	1.31				
3 ชม. ขึ้นไป	Mean	4.56	2.66	3.15	2.01	3.04	2.97	3.32	2.82	3.60	3.62	1.33	3.78	3.21	3.99	2.75	3.79				
n = 73	SD	.76	1.54	1.58	1.65	1.65	1.65	1.31	1.29	1.29	1.15	1.04	1.01	1.26	1.13	1.69	1.36				
สถิติ	t	-1.35	1.300	1.191	-0.873	.570	-0.030	-1.34	-1.10	-0.873	-1.58	.347	-0.381	-0.099	-1.21	1.488	-1.89				
ทดสอบ	Sig	.176	.196	.235	.383	.569	.976	.179	.270	.383	.115	.729	.703	.921	.227	.138	.059				

สมมติฐานที่ 14 เพศที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ประสบการณ์ที่คาดหวัง จำแนกตามเพศที่ต่างกันของนักขี่จักรยานเสือภูเขา โดยเปรียบเทียบเพศชายและเพศหญิง ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t-test พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีเพศแตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ความคาดหวังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากหลายปัจจัย เช่น การรับรู้ ประสบการณ์ที่ผ่านมา ความเชื่อ รวมถึงแรงจูงใจ ซึ่งทั้งเพศหญิงและเพศชายต่างก็ชอบประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา ดังนั้น การรับรู้ หรือแรงจูงใจ รวมถึงความเชื่อเกี่ยวกับกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา อาจเหมือนกัน เช่น รับรู้ว่าการขี่จักรยานเสือภูเขาเป็นกิจกรรมที่ทำท่าย เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบผจญภัย ทำให้ร่างกายแข็งแรง เป็นต้น จึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีประสบการณ์ที่คาดหวังในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา จำแนกตามเพศ

เพศ	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
ชาย n = 219	Mean	4.05	3.58	3.54	3.26	3.97	3.97	3.73
	SD	.71	.95	.92	1.02	.87	.87	1.24
หญิง n = 50	Mean	4.01	3.51	3.57	3.34	3.87	3.87	3.48
	SD	.74	.90	.88	1.02	.91	.91	1.47
สถิติ	t	.285	.461	-.194	-.484	.746	.746	1.194
ทดสอบ	sig	.776	.645	.846	.629	.456	.456	.233

(n=249)

สมมติฐานที่ 15 อายุที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังจำแนกตามอายุของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ต่างกัน จำนวน 4 กลุ่มได้แก่ อายุ 15-24 ปี 24.1-34 ปี 34.1-44 ปี 44.1-54 ปี และ 54.1 ปีขึ้นไป ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีอายุแตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก คนที่มีช่วงวัยที่ต่างกันแต่ชอบประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขาเหมือนกัน จึงทำให้มีการรับรู้ หรือการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับจักรยานเสือภูเขา ที่เหมือนกันซึ่งการรับรู้จะส่งผลถึงความคาดหวัง จึงทำให้กลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อยู่ในช่วงวัยที่ต่างกันมีความคาดหวังประสบการณ์นั้นทนาการที่ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขาจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
15 – 24 ปี	Mean	4.09	3.65	3.68	3.42	4.15	4.10	3.69
n = 58	SD	.63	.84	.77	.83	1.12	.70	1.27
25 -34 ปี	Mean	4.06	3.51	3.46	3.16	4.16	3.97	3.77
n = 88	SD	.74	.93	.93	1.13	1.10	.86	1.16
35 – 44 ปี	Mean	4.02	3.46	3.45	3.29	3.98	3.72	3.50
n = 59	SD	.73	1.09	1.03	1.10	1.18	1.05	1.44
45 – 54 ปี	Mean	4.00	3.61	3.64	3.30	3.96	4.05	3.73
n = 53	SD	.78	.93	.93	.93	1.37	.89	1.28
55 ปีขึ้นไป	Mean	3.92	3.98	3.65	3.30	3.55	3.87	3.64
n = 11	SD	.61	.58	.732	.914	.93	.72	1.56
สถิติ	F	.185	.922	.781	.708	.459	.211	.390
ทดสอบ	Sig	.946	.452	.539	.910	1.47	.390	.816

สมมติฐานที่ 16 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีประสพการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสพการณ์ที่คาดหวัง จำแนกตามระดับการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่แตกต่างกัน จำนวน 7 กลุ่ม ได้แก่ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญาหรือเทียบเท่า อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า

นักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันส่งผลให้มีประสพการณ์ที่คาดหวังด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.249$; Sig. = .039) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดย นักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความคาดหวังมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

นักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันส่งผลให้มีประสพการณ์ที่คาดหวังด้านความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.026$; Sig. = .007) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความคาดหวังมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93

นักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันส่งผลให้มีประสพการณ์ที่คาดหวังด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.022$; Sig. = .001) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ นักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความคาดหวังมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักศึกษาระดับปริญญาเอก
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
ประถมศึกษา	Mean	4.29	3.93	3.93	3.89	3.56	3.88	3.78
	n = 9 SD	.79	1.04	1.24	1.17	1.42	1.23	1.20
มัธยมศึกษาตอนต้น	Mean	4.06	3.86	3.92	3.50	4.18	4.15	3.96
	n = 32 SD	.81	.82	.94	.92	1.49	.89	1.07
มัธยมศึกษาตอนปลาย	Mean	4.04	3.80	3.77	3.73	3.87	3.83	3.58
	n = 35 SD	.72	.69	.72	.77	1.20	.87	1.28
อนุปริญญา/เทียบเท่า	Mean	3.93	3.70	3.60	3.39	3.93	4.17	4.00
	n = 30 SD	.80	.79	.92	1.00	1.19	.64	.96
อาชีวะ/เทียบเท่า	Mean	3.44	3.69	3.34	2.80	3.93	4.04	3.71
	n = 16 SD	1.02	.74	.90	.85	1.32	.96	1.38
ปริญญาตรี	Mean	4.12	3.47	3.41	3.19	4.11	3.86	3.58
	n = 129 SD	.58	.99	.91	.98	1.08	.91	1.40
สูงกว่าปริญญาตรี	Mean	3.99	2.86	3.40	2.61	4.35	4.09	3.47
	n = 18 SD	.77	1.15	.82	1.31	.93	.75	1.23
สถิติ	F	2.249	3.026	2.027	4.022	.743	.961	.761
ทดสอบ	Sig	.039*	.007*	.063	.001*	.615	.453	.601

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักศึกษาระดับปริญญาเอกที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจำแนกเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe พบว่า

คู่ที่มีความแตกต่างกันคือ นักศึกษาระดับปริญญาเอกที่มีระดับการศึกษาอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าที่มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ น้อยกว่า ผู้มีระดับการศึกษาปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และ 4.12 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษพบว่ากลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมากจะอยู่ในช่วงอายุ 24.1-34 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่หรือวัยทำงาน ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่า กลุ่มนักจ้

จักรยานเสือภูเขาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอาจเกิดสภาวะความเครียดจากภาระหน้าที่การงานในชีวิตประจำวัน จึงส่งผลให้มีความคาดหวังด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติมากกว่า ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของประสบการณ์ที่คาดหวังด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติในกลุ่มผู้มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

(n=249)

ระดับการศึกษา	Mean	SD.	ระดับการศึกษา						
			1	2	3	4	5	6	7
ประถมศึกษา	4.29	.795		-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	4.06	.814			-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4.04	.728				-	-	-	-
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.93	.800					-	-	-
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	3.44	1.029						*	-
ปริญญาตรี	4.12	.588							-
สูงกว่าปริญญาตรี	3.99	.772							-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มากกว่า ผู้มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และ 2.86 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก จากการศึกษาพบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนมากจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15-24 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่มีความเป็นตัวเองสูง เป็นวัยที่มีสภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์พัฒนาถึงขีดสุด (นพมาศ, 2545) มีปฏิสัมพันธ์และชอบการเข้ากลุ่มและชอบทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน มีพฤติกรรมชอบโชว์ มีของมาอวดเวลาอยู่ด้วยกัน ชอบแสดงข้อดีหรือสิ่งดี ๆ ของตนเอง และชอบการแข่งขัน (Tannen, 1990) ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีคาดหวังด้านความภาคภูมิใจในตนเองมากกว่า ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความภาคภูมิใจในตนเองในกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

(n=249)

ระดับการศึกษา	Mean	SD.	ระดับการศึกษา						
			1	2	3	4	5	6	7
ประถมศึกษา	3.93	1.049		-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.86	.826			-	-	-	-	*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.80	.694				-	-	-	-
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.70	.793					-	-	-
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	3.69	.743						-	-
ปริญญาตรี	3.47	.991							-
สูงกว่าปริญญาตรี	2.86	1.159							

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักวิจัยรายงานเสียใจเขาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้มากกว่า ผู้มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และ 2.61 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก กลุ่มนักวิจัยรายงานเสียใจเขาที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เคยได้รับประสบการณ์ ได้รับการเรียนรู้ การศึกษา ถูกปลูกฝังเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทั้งจากในห้องเรียน จากวิถีชีวิตประจำวัน จากสื่อต่าง ๆ จนทำให้มีความรู้สึกที่ตนเองทราบและเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์แล้ว จึงเกิดความรู้สึกเฉย ๆ ดังนั้นจึงทำให้มีความคาดหวังกับประสบการณ์ดังกล่าวน้อยกว่ากลุ่มนักวิจัยรายงานเสียใจเขาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความแตกต่างรายกลุ่มของประสบการณ์ที่คาดหวังด้านการอนุรักษ์
และการเรียนรู้ในกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา	Mean	SD.	ระดับการศึกษา						
			1	2	3	4	5	6	7
ประถมศึกษา	3.89	1.179		-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.50	.928			-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.73	.778				-	-	-	*
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.39	1.005					-	-	-
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	2.80	.856						-	-
ปริญญาตรี	3.19	.985							-
สูงกว่าปริญญาตรี	2.61	1.314							

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 17 รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวัง จำแนกตามระดับรายได้ของนักวิจัย ศึกษานิสัยของเขาที่ต่างกันจำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ รายได้ไม่เกิน 5,000 บาท รายได้ 5,001-15,000 บาท รายได้ 15,001-25,000 บาท รายได้ 25,001-35,000 บาท และรายได้มากกว่า 35,000 บาท ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า นักวิจัยศึกษานิสัยเขามีประสบการณ์ที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ในจังหวัดเชียงใหม่มีเส้นทางศึกษานิสัยเขาจำนวนมาก และอยู่ไม่ห่างจากตัวเมือง ดังนั้นในการประกอบกิจกรรม จึงไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก จึงทำให้การที่จะได้รับประสบการณ์นั้นหนา การที่ตนเองคาดหวังในด้านต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายมาก กล่าวคือ ไม่ว่านักวิจัยศึกษานิสัยเขาจะมีรายได้มากหรือน้อยไม่ได้ส่งผลต่อการได้รับประสบการณ์ที่คาดหวังในด้านต่าง ๆ จึงมีความคาดหวังเหมือนกัน ดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา
จำแนกตามรายได้

(n=249)

รายได้ (บาท)	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
ไม่เกิน 5,000 บาท n = 39	Mean	3.98	3.42	3.64	3.42	4.00	3.94	3.64
	SD	.641	.92	.68	.88	1.27	.77	1.26
5,001-15,000 บาท n = 109	Mean	4.09	3.61	3.59	3.24	4.16	3.97	3.71
	SD	.701	.97	.96	1.04	1.01	.88	1.32
15,001-25,000 บาท n = 50	Mean	3.96	3.55	3.42	3.26	3.82	4.00	3.74
	SD	.820	.87	.97	.96	1.45	.82	1.17
25,001-35,000 บาท n = 26	Mean	4.00	3.62	3.54	3.11	4.08	4.00	3.50
	SD	.846	1.04	.99	1.17	1.01	1.03	1.33
มากกว่า 35,000 บาท n = 25	Mean	4.10	3.64	3.47	3.43	4.12	3.76	3.68
	SD	.57	.92	.87	1.07	1.26	1.03	1.43
สถิติ	F	.412	.321	.453	.528	.736	.338	.172
ทดสอบ	Sig	.800	.863	.770	.716	.568	.852	.953

สมมติฐานที่ 18 ที่อยู่อาศัยปัจจุบันที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวัง จำแนกตามที่อยู่อาศัยปัจจุบัน แบ่งเป็น นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t – test พบว่า ที่อยู่อาศัยปัจจุบันที่แตกต่างกันของนักขี่จักรยานเสือภูเขามีประสบการณ์ที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก กิจกรรมจักรยานเสือภูเขาเป็นกิจกรรมเฉพาะกลุ่ม คล้ายกับกิจกรรมปีนผา ร่มร่อน Base jumping ซึ่งลักษณะของผู้ประกอบกิจกรรมจะต้องมีความสนใจเป็นพิเศษ โดยมักจะมีความชอบคล้าย ๆ กัน เช่น ชอบความท้าทาย รักอิสระ สัมผัสธรรมชาติ เป็นต้น จึงทำให้นักขี่ทั้ง 2 กลุ่มมีความชอบที่ไม่ต่างกัน ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักศึกษาระดับปริญญาโท
จำแนกตามที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	สถิติ พื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
		(n=249)						
ไม่ได้อาศัยในเชียงใหม่	Mean	4.00	3.46	3.50	3.09	4.06	4.06	3.81
n = 59	SD	.69	.96	.93	1.04	.78	.78	1.02
อาศัยในเชียงใหม่	Mean	4.05	3.60	3.56	3.34	3.92	3.92	3.64
n = 190	SD	.73	.93	.91	1.00	.91	.913	1.36
สถิติ	t	-.458	-1.012	-.414	-1.606	1.104	1.104	.919
ทดสอบ	Sig	.647	.313	.679	.110	.271	.271	.359

สมมติฐานที่ 19 ประเภทของกิจกรรมนันทนาการที่ชอบที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวัง จำแนกตามประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ชอบ ซึ่งแบ่งเป็น นักศึกษาระดับปริญญาโทที่ชอบกิจกรรมนันทนาการที่ใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก และ นักศึกษาระดับปริญญาโทที่ชอบกิจกรรมนันทนาการที่ใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมน้อย ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t – test พบว่า ประเภทของกิจกรรมนันทนาการที่ชอบที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาเป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งมีความชอบเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการอยู่แล้ว ดังนั้นในการที่มีความชอบประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ต่างกันอาจไม่ส่งผลต่อความชอบและความคาดหวัง ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาโทที่มีความชอบกิจกรรมนันทนาการที่ต่างกันมีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่ไม่ต่างกัน เช่นกัน จึงทำให้มีประสบการณ์ที่คาดหวังที่ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 33

**ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักวิจัยรถยนต์ไฟฟ้า
จำแนกตามประเภทของกิจกรรมนันทนาการที่ชอบ**

(n=249)

ประเภทของกิจกรรม นันทนาการที่ชอบ	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
กิจกรรม active	Mean	3.97	3.51	3.52	3.21	3.87	3.87	3.60
n = 149	SD	.717	.92	.87	1.01	.95	.95	1.37
กิจกรรม passive	Mean	4.14	3.65	3.58	3.38	4.07	4.07	3.80
n = 100	SD	.715	.97	.98	1.01	.75	.75	1.14
สถิติ	t	-1.834	-1.149	-.481	-1.250	-1.767	-1.767	-1.261
ทดสอบ	Sig	.068	.252	.631	.212	.078	.078	.208

สมมติฐานที่ 20 ประเภทรถยนต์ไฟฟ้าที่ใช้แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังจำแนกตามประเภทรถยนต์ไฟฟ้าของนักวิจัยรถยนต์ไฟฟ้า แบ่งเป็นรถยนต์ไฟฟ้าที่มีระบบกันสะเทือนและไม่มีระบบกันสะเทือน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t – test พบว่า มีประสบการณ์ที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากรถยนต์ทั้งสองประเภท สามารถขับขี่ได้ในทุกเส้นทางเหมือนกัน แต่อาจจะแตกต่างกันในเรื่องของสมรรถนะ จึงทำให้นักวิจัยรถยนต์ไฟฟ้าสามารถได้รับประสบการณ์นันทนาการที่ตนเองคาดหวังได้เหมือนกัน ดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักวิจัยรถยนต์จักรยานเสือภูเขา
จำแนกตามประเภทของรถจักรยาน

		(n=249)						
ประเภทรถจักรยานที่ใช้	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
มีระบบกันสะเทือน	Mean	4.07	3.58	3.55	3.28	3.99	3.99	3.72
n = 202	SD	.72	.97	.94	1.03	.88	.88	1.33
ไม่มีระบบกันสะเทือน	Mean	3.92	3.52	3.55	3.27	3.81	3.81	3.49
n = 47	SD	.69	.82	.77	.95	.88	.88	1.08
สถิติ	t	1.237	.388	-.047	.035	1.238	1.238	1.118
ทดสอบ	Sig	.217	.699	.963	.972	.217	.217	.264

สมมติฐานที่ 21 การมีส่วนร่วมในกลุ่มหรือชมรมจักรยานที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังจำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน แบ่งเป็น นักวิจัยรถยนต์จักรยานเสือภูเขาที่มีส่วนร่วมกับกลุ่มหรือชมรมจักรยาน และนักวิจัยรถยนต์จักรยานเสือภูเขาที่ไม่มีส่วนร่วมกับกลุ่มหรือชมรมจักรยาน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t-test พบว่า มีประสบการณ์ที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ในการที่นักวิจัยรถยนต์จักรยานเสือภูเขาจะเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยานหรือไม่ นักวิจัยรถยนต์จักรยานเสือภูเขาต่างก็สามารถเลือกที่จะประกอบกิจกรรมได้อย่างอิสระ ซึ่งหมายถึง นักวิจัยรถยนต์จักรยานเสือภูเขาที่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยานไม่จำเป็นที่จะต้องประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือชมรมทุกครั้ง ในขณะที่เดียวกัน นักวิจัยรถยนต์จักรยานเสือภูเขาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยานก็สามารถเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มหรือชมรมจักรยานได้ ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัจจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในกลุ่มหรือชมรมจักรยานไม่ส่งผลที่แตกต่างกันต่อประสบการณ์ที่คาดหวัง ดังตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสพการณ์ที่คาดหวังของนักชี้จรรยาณเสื่อภูเขา
จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจรรยาณ

(n=249)

การเป็นสมาชิกกลุ่ม ชมรมจรรยาณ	สถิติพื้นฐาน	ประสพการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
ไม่เป็นสมาชิก n = 134	Mean	4.06	3.54	3.52	3.21	3.92	3.92	3.63
	SD	.69	1.02	.93	1.05	.94	.94	1.31
เป็นสมาชิก n = 115	Mean	4.01	3.61	3.58	3.36	3.99	3.99	3.73
	SD	.74	.84	.89	.97	.81	.81	1.25
สถิติทดสอบ	t	.518	-.625	-.517	-1.157	-.572	-.572	-.586
	Sig	.605	.533	.605	.249	.568	.568	.559

สมมติฐานที่ 22 ประสพการณ์ในการชี้จรรยาณเสื่อภูเขาที่แตกต่างกันมีประสพการณ์ที่
คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสพการณ์ที่คาดหวัง จำแนกตามประสพการณ์ในการชี้
จรรยาณเสื่อภูเขาที่ต่างกัน จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้มีประสพการณ์ 1-5 ปี 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี
ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า ประสพการณ์ในการชี้
จรรยาณเสื่อภูเขาที่ต่างกันมีประสพการณ์ที่คาดหวังที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก การที่นักชี้
จรรยาณเสื่อภูเขาที่มีประสพการณ์ในการชี้จรรยาณมากหรือน้อย อาจไม่ส่งผลต่อประสพการณ์ที่
คาดหวัง เนื่องจาก นักชี้จรรยาณเสื่อภูเขาแต่ละคนมีโอกาศและช่วงเวลาในการประกอบกิจกรรมที่
ไม่เท่ากัน คนที่มีประสพการณ์ในการชี้จรรยาณน้อยอาจมีโอกาศหรือเวลาที่จะออกไปประกอบ
กิจกรรมมากจึงทำให้มีความถี่ในการประกอบกิจกรรม มากกว่าคนที่ที่มีประสพการณ์ในการชี้
จรรยาณมาก แต่มีโอกาศหรือเวลาที่จะออกไปประกอบกิจกรรมน้อย ซึ่งความถี่ในการประกอบ
กิจกรรมจรรยาณจะมีผลทำให้นักชี้จรรยาณเสื่อภูเขาที่มีความชำนาญ มีทักษะและสภาพร่างกายที่
แข็งแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลถึงความคาดหวัง เช่น นักชี้จรรยาณเสื่อภูเขาที่มีความชำนาญ มีเทคนิค
และทักษะในการชี้มาก ก็จะมีความคาดหวังความตื่นเต้นทำทายความเสี่ยงมากกว่า หรือนักชี้
จรรยาณเสื่อภูเขาที่มีทักษะในการชี้ไม่มากอาจคาดหวังเรื่องการ ได้พักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ
มากกว่า เป็นต้น ดังตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา
จำแนกตามประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขา

(n=249)

ประสบการณ์ในการขี่ จักรยานเสือภูเขา	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
1-5 ปี	Mean	4.02	3.54	3.54	3.33	3.97	4.27	3.69
n = 180	SD	.73	.99	.94	1.05	.88	.87	1.28
6-10 ปี	Mean	4.07	3.62	3.53	3.12	3.92	4.15	3.69
n = 61	SD	.69	.81	.84	.92	.86	1.04	1.31
มากกว่า 10 ปี	Mean	4.32	3.91	3.82	3.55	4.02	4.57	3.57
n = 7	SD	.52	.58	.83	.55	.55	.53	1.27
สถิติ	F	.643	.616	.323	1.199	.095	.868	.028
ทดสอบ	Sig	.527	.541	.724	.303	.909	.421	.972

สมมติฐานที่ 23 ประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันมี
ประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังแตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบผู้มี
ประสบการณ์และไม่มีประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสือภูเขา ผลการทดสอบความแตกต่างของ
ค่าเฉลี่ย เมื่อทดสอบด้วย t – test พบว่า

ประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสบการณ์ที่คาดหวัง
ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.390$; Sig. = .001) ซึ่งเป็นการ
ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน
มีความคาดหวังมากกว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และ 3.70 ตามลำดับ ประสบการณ์ที่คาดหวังด้าน
จักรยานเสือภูเขาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.390$; Sig. = .001) โดยที่
นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันมีความคาดหวังมากกว่า มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.09 และ 3.70 ตามลำดับ และประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความท้าทายความตื่นเต้นความ
เสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.730$; Sig. = .000) โดยที่นักขี่จักรยาน
เสือภูเขาที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขามุ่งมีความคาดหวังมากกว่า

เช่นกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และ 3.25 ตามลำดับ เนื่องจาก ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน มุ่งที่จะฝึกฝนร่างกาย และทักษะในการขี่ เพื่อที่จะนำไปใช้ในการแข่งขัน และเป็นกลุ่มที่มีทักษะในการขี่มากกว่า ชอบขี่ในเส้นทางที่ให้ประสบการณ์แบบตื่นเต้น ทำท่าย ชอบการผจญภัย การได้ขี่ไปในเส้นทางที่อยู่ห่างไกล ดังนั้นจึงมีประสบการณ์ที่คาดหวังทั้ง 3 ด้าน สูงกว่ากลุ่มนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ไม่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน ดังตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา จำแนกตามประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสือภูเขา

(n=249)

ประสบการณ์ในการ แข่งจักรยานเสือภูเขา	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
ไม่มีประสบการณ์ n = 88	Mean	4.02	3.45	3.43	3.20	3.70	3.70	3.25
	SD	.70	1.07	.92	1.09	.94	.94	1.44
มีประสบการณ์ n = 161	Mean	4.05	3.63	3.61	3.32	4.09	4.09	3.91
	SD	.72	.86	.91	.97	.81	.81	1.13
สถิติทดสอบ	t	-.366	-1.349	-1.499	-.942	-3.390	-3.390	-3.730
	Sig	.715	.179	.135	.347	.001*	.001*	.000*

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 24 ลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวัง โดยเปรียบเทียบนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก และไม่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t – test พบว่า

ลักษณะการขี้อายของนักศึกษานิสิตที่แตกต่างกัน ทำให้นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.243$; Sig. = .026) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ นิสิตแบบวิบาก มีความคาดหวังมากกว่า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และ 3.89 ตามลำดับ

นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความภาคภูมิใจในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -2.102$; Sig. = .037) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ นิสิตแบบวิบาก มีความคาดหวังมากกว่า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และ 3.38 ตามลำดับ

นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.792$; Sig. = .000) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ นิสิตแบบวิบาก มีความคาดหวังมากกว่า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และ 3.64 ตามลำดับ

นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.792$; Sig. = .000) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ นิสิตแบบวิบาก มีความคาดหวังมากกว่า โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และ 3.64 ตามลำดับ

นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความท้าทายความตื่นเต้นความเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -3.055$; Sig. = .002) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ นิสิตแบบวิบาก มีความคาดหวังมากกว่าเช่นกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และ 3.31 ตามลำดับ

เนื่องจาก สภาพเส้นทางที่เป็นแบบวิบาก เป็นเส้นทางที่ออกนอกเส้นทางมาตรฐานหรือเส้นทางหลัก ซึ่งโดยส่วนมากจะผ่านเข้าไปยังพื้นที่ธรรมชาติ ที่มีความยากลำบาก ซึ่งมีสภาพแวดล้อม สภาพทรัพยากร ที่มีความสวยงาม เอื้อต่อการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติได้มากกว่าเส้นทางปกติ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษานิสิตที่มีประสบการณ์ นิสิตแบบวิบาก เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมการแข่งขันร้อยละ 53.81 ดังนั้นในการประกอบกิจกรรม จึงมัก

ชอบเส้นทางแบบวิบาก เส้นทางที่ท้าทายความสามารถ เส้นทางที่มีความยากลำบาก เพราะทำให้รู้สึกว่าได้ผจญภัย ภูมิใจเมื่อได้พิชิตเส้นทางที่ยากลำบาก และชอบเส้นทางที่สามารถใช้ฝึกทักษะในการขี่และทดสอบสมรรถนะของรถจักรยานของตนเองได้ ในขณะเดียวกัน ก็เป็นเส้นทางที่ทำให้ประสบการณ์แบบตื่นเต้นท้าทาย จึงทำให้ผู้ที่ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบากมีความคาดหวังประสบการณ์ทั้ง 5 ด้านข้างต้นมากกว่า ผู้ที่ไม่ได้ขี่จักรยานเสือภูเขาแบบวิบาก ดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา จำแนกตามลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขา

(n=249)

ลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขา	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
ไม่ขี่แบบวิบากเลย	Mean	3.89	3.38	3.44	3.11	3.64	3.64	3.31
n = 77	SD	.72	.96	.83	.97	.92	.92	1.36
ขี่แบบวิบาก	Mean	4.11	3.65	3.60	3.35	4.09	4.09	3.84
n = 172	SD	.71	.92	.95	1.03	.83	.83	1.22
สถิติ	t	-2.243	-2.102	-1.239	-1.762	-3.792	-3.792	-3.055
ทดสอบ	Sig	.026*	.037*	.216	.079	.000*	.000*	.002*

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 25 ลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวัง จำแนกตามลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมที่ต่างกัน จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเพื่อน คนเดียวลำพัง ครอบครัว และชมรมจักรยาน ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย F – test พบว่า

ผู้เข้าร่วมประกอบกิจกรรมกับกลุ่มที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความท้าทาย ความตื่นเต้นความเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.773$; $Sig. = .042$) ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ นักขี่จักรยานเสือภูเขา ที่มีประสบการณ์ร่วมกับกลุ่มเพื่อน และ ครอบครัว มีความคาดหวังมากที่สุดเท่ากัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขา จำแนกตามลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม

ลักษณะกลุ่มที่เข้าร่วม ประกอบกิจกรรม	สถิติ พื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
กลุ่มเพื่อน	Mean	4.00	3.60	3.50	3.17	4.03	4.28	3.84
n = 132	SD	.79	.98	.97	1.14	.90	.99	1.31
คนเดียวลำพัง	Mean	4.10	3.30	3.34	3.16	3.84	4.31	3.59
n = 39	SD	.64	1.06	.89	.93	.96	.86	1.31
ครอบครัว	Mean	4.15	3.73	3.80	3.43	4.08	4.36	3.84
n = 25	SD	.69	.94	.89	.87	.74	.81	1.28
ชมรมจักรยาน	Mean	4.05	3.63	3.68	3.57	3.79	4.00	3.26
n = 53	SD	.60	.70	.75	.70	.81	.96	1.14
สถิติ	F	.415	1.369	1.778	2.375	1.325	1.404	2.773
ทดสอบ	Sig	.742	.253	.152	.071	.267	.242	.042*

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมกับกลุ่มที่แตกต่างกันจำแนกเป็นรายคู่ โดยวิธี Scheffe พบว่า

คู่ที่มีความแตกต่างกัน คือ นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อน มีประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความเร็ว ความตื่นเต้น ความเสี่ยง มากกว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ประกอบกิจกรรมร่วมกับชมรมจักรยาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และ 3.26 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก จากการสังเกตพฤติกรรมประกอบกิจกรรมของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาในกลุ่มนี้มักเข้า

ไปประกอบกิจกรรมในเส้นทางที่อยู่ในพื้นที่ธรรมชาติ เป็นเส้นทางวิบาก ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษา พบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขาในกลุ่มนี้ มีความชอบเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติ เส้นทางเดี่ยว เส้นทางที่ใช้ร่วมกับรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อ เส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง รวมถึงเส้นทางขึ้นเขาและเส้นทางลงเขา มากกว่าผู้ประกอบกิจกรรมร่วมกับชมรมจักรยาน ซึ่งเส้นทางดังกล่าว สามารถตอบสนองประสบการณ์ด้านความเร็ว ความตื่นเต้น และความเสียวได้ ต่างจากลักษณะของการประกอบกิจกรรมร่วมกับชมรมจักรยาน ซึ่งมักเน้นเรื่องของการขี่จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว เน้นการสื่อความหมาย การให้ความรู้ มากกว่า ดังนั้นจึงทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่ประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน มีความคาดหวังประสบการณ์ด้านดังกล่าวสูงกว่า ดังตารางที่ 40

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของประสบการณ์ที่คาดหวังด้านความท้าทาย ความตื่นเต้นความเสียวของผู้เข้าร่วมประกอบกิจกรรมในกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกัน

(n=249)

ลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม	Mean	SD.	ลักษณะของกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม			
			1	2	3	4
กลุ่มเพื่อน	3.84	1.312		-	-	*
คนเดียวลำพัง	3.59	1.312			-	-
ครอบครัว	3.84	1.281				-
ชมรมจักรยาน	3.26	1.146				

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 26 ระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้งที่แตกต่างกันมีประสบการณ์ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวัง โดยเปรียบเทียบนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่คิดว่าระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมต่อครั้งต่ำกว่า 3 ชั่วโมง และ 3 ชั่วโมงขึ้นไป เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้งมากที่สุด ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเมื่อทดสอบด้วย t-test พบว่า มีประสบการณ์ที่คาดหวังไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก ในการเลือกเส้นทางเพื่อประกอบกิจกรรม ปัจจัยเรื่องระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมอาจไม่สำคัญเท่ากับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ของเส้นทาง เช่น สภาพภูมิทัศน์

สภาพเส้นทาง ประเภทเส้นทางหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ในเส้นทาง กล่าวคือ เส้นทางที่เข้าไปประกอบกิจกรรม ไม่ว่าจะใช้ระยะเวลาในการประกอบกิจกรรมมาก หรือน้อย แต่หากมีสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ที่สามารถตอบสนองความคาดหวังของตนได้ นักวิจัยรถยนต์ก็เกิดความพึงพอใจ ดังนั้นจึงทำให้กลุ่มนักวิจัยรถยนต์ทั้งสองกลุ่ม มีความชอบไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 41

ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของประสบการณ์ที่คาดหวังของนักวิจัยรถยนต์
จำแนกตามระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้ง

(n=249)

ระยะเวลาที่เหมาะสม	สถิติพื้นฐาน	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
		Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
ต่ำกว่า 3 ชม. n = 176	Mean	4.01	3.54	3.51	3.27	3.93	3.93	3.60
	SD	.74	.96	.94	1.00	.90	.90	1.29
3 ชม. ขึ้นไป n = 73	Mean	4.11	3.65	3.65	3.30	4.01	4.01	3.86
	SD	.65	.89	.842	1.05	.84	.84	1.26
สถิติ	t	-.939	-.816	-1.110	-.193	-.686	-.686	-1.456
ทดสอบ	Sig	.349	.416	.268	.847	.494	.494	.147

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

กิจกรรมจักรยานเสือภูเขาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบผจญภัย โดยใช้รถจักรยานที่มีโครงสร้างที่แข็งแรง มีระบบขับเคลื่อนหรือเกียร์ช่วยผ่อนแรงขณะประกอบกิจกรรมในเส้นทางที่มีความลาดชัน ซึ่งสามารถขี่ได้ทั้งเส้นทางปรกติ และเส้นทางวิบาก เป็นกิจกรรมที่อาศัยความทรหดอดทน ใช้ทักษะในการประกอบกิจกรรมสูง ผู้ประกอบกิจกรรมจะได้รับความสนุกสนาน และได้ประสบการณ์แบบตื่นเต้น ท้าทาย ความเร็ว ความเสี่ยง ผจญภัย ซึ่งจากการศึกษาถึงลักษณะของผู้ประกอบกิจกรรมประเภทนี้ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25-34 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นและวัยทำงาน ซึ่งเป็นวัยที่มีสรีระทางร่างกายที่เหมาะสมเอื้อต่อการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 5,001-15,000 บาท ส่วนใหญ่อาศัยในจังหวัดเชียงใหม่ และชอบกิจกรรมประเภทที่ต้องใช้พลังกำลังในการประกอบกิจกรรมมาก โดยมากจะใช้จักรยานประเภทที่มีระบบกันสะเทือน และส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน มีประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขาระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งโดยมาก เคยเข้าร่วมการแข่งขันจักรยานเสือภูเขามาแล้ว และมักประกอบกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน โดยส่วนใหญ่ คิดว่าระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมการขี่จักรยานเสือภูเขาแต่ละครั้ง คือ ต่ำกว่า 3 ชั่วโมง

ความชอบด้านสภาพแวดล้อมด้านนันทนาการ พบว่า ผู้ประกอบกิจกรรมมีความชอบประกอบกิจกรรมในเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติ เส้นทางเดี่ยว เส้นทางลงเขา เส้นทางขึ้นเขา โดยส่วนใหญ่พึงพอใจที่จะใช้ประโยชน์เส้นทางร่วมกับผู้ใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์มากกว่า นอกจากนี้ยังมีความต้องการระบบสื่อความหมายธรรมชาติ และต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมการใช้เส้นทาง รวมถึงต้องการการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเส้นทางจักรยานอยู่ในระดับอยากให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ป้องกันผลกระทบต่อน้ำที่ และ ป้องกันอันตรายแก่ผู้ขี่จักรยานเสือภูเขา

ผู้ประกอบกิจกรรมมีความคาดหวังประสบการณ์นันทนาการทุกด้านอยู่ในระดับสูงทั้งสิ้น ได้แก่ ด้านจักรยานเสือภูเขา ด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ด้านความท้าทาย ความตื่นเต้น ความเสี่ยง ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้

จากการศึกษาปัจจัยด้านลักษณะภูมิหลังของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีผลต่อความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ พบว่า ลักษณะภูมิหลังที่แตกต่างกันนักขี่จักรยานเสือภูเขามีความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกัน ยกเว้น ประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ชอบ ประสบการณ์ในการขี่จักรยานเสือภูเขา และ ระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้ง ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสือภูเขา และลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขา เป็นปัจจัยที่ทำให้ความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในหลาย ๆ ด้านมากที่สุด ดังนี้ ความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ ($t = 3.110$; Sig. = .002) เส้นทางที่มีผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง ($t = -2.738$; Sig. = .007) เส้นทางลูกรัง ($t = -2.749$; Sig. = .007) และ เส้นทางเดี่ยว ($t = -2.320$; Sig. = .021) ลักษณะการขี่จักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันยังส่งผลต่อความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้ เส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง ($t = -3.572$; Sig. = .000) เส้นทางขึ้นเขา ($t = -3.054$; Sig. = .003) เส้นทางลูกรัง ($t = -2.510$; Sig. = .013) และ เส้นทางลงเขา ($t = -2.280$; Sig. = .023)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ความต้องการให้มีการจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ ($F = 58.895$; Sig. = .000) เส้นทางเดี่ยว ($F = 4.925$; Sig. = .001) และเส้นทางขึ้นเขา ($F = 3.372$; Sig. = .010)

ปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดมี 5 ปัจจัย คือ การศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความชอบเส้นทางเดี่ยว ($f = 3.360$; Sig. = .003) เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อความชอบเส้นทางที่มีพื้นผิวราบเรียบเปิดโล่ง ($t = 2.871$; Sig. = .004) ลักษณะกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความชอบเส้นทางลาดยาง ($F = 4.589$; Sig. = .004) การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความต้องการให้มีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมการใช้เส้นทาง ($t = -2.224$; Sig. = .027) และประเภทรถจักรยานที่ใช้แตกต่างกัน ส่งผลต่อความชอบเส้นทางที่มีพื้นผิวขรุขระมีสิ่งกีดขวาง ($t = 2.179$; Sig. = .030) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 42

ตารางที่ 42 ผลการทดสอบสมมติฐานของลักษณะภูมิหลังของนักจัดการยานเสียภูเขาต่อความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการ

ลักษณะภูมิหลังของนักจัดการยานเสียภูเขา	สภาพภูมิทัศน์			ประเภทเส้นทาง			สภาพเส้นทาง			ด้านสังคม			ด้านการจัดการ			
	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16
เพศ	-	-	-	-	-	-	●	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อายุ	-	-	●	-	-	-	-	-	●	-	-	-	●	-	-	-
การศึกษา	-	-	●	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รายได้ต่อเดือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	●	-	-	●
ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	-	-	●	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ชอบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ประเภทรถจักรยานที่ใช้	-	-	-	-	-	-	-	-	●	-	-	-	-	-	-	-
การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	●
ประสบการณ์ในการจัดการยานเสียภูเขา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสียภูเขา	-	-	●	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ลักษณะการจัดการจัดการยานเสียภูเขา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ลักษณะกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Sig at 0.05 levels

นอกจากนั้นลักษณะภูมิหลังของนักช้จักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันทำให้มีประสบการณ์ที่คาดหวังแตกต่างกัน ยกเว้น เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน ประเภทกิจกรรม นันทนาการที่ชอบ ประเภทรถจักรยานที่ใช้ การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน และ ประสบการณ์ในการช้จักรยานเสือภูเขา ซึ่งไม่ส่งผลต่อประสบการณ์ที่คาดหวัง

ลักษณะภูมิหลังของนักช้จักรยานเสือภูเขาที่ทำให้มีประสบการณ์ที่คาดหวังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมากที่สุด คือ ลักษณะการช้จักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันทำให้มี ประสบการณ์ที่คาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้ ด้านการค้นพบ สิ่งใหม่ ๆ ($t = -3.792$; Sig. = .000) ด้านจักรยานเสือภูเขา ($t = -3.792$; Sig. = .000) ด้านความท้าทาย ความตื่นเต้นความเสี่ยง ($t = -3.055$; Sig. = .002) ด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ ($t = -2.243$; Sig. = .026) และ ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ($t = -2.102$; Sig. = .037)

รองลงมา มี 2 ปัจจัย คือ การศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสบการณ์ที่คาดหวังด้านการ อนุรักษ์และการเรียนรู้ ($F = 4.022$; Sig. = .001) ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ($F = 3.026$; Sig. = .007) และด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ ($F = 2.249$; Sig. = .039) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสือภูเขาที่แตกต่างกันส่งผลต่อประสบการณ์ที่คาดหวังด้าน ความท้าทายความตื่นเต้นความเสี่ยง ($t = -3.730$; Sig. = .000) ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ($t = -3.390$; Sig. = .001) และด้านจักรยานเสือภูเขา ($t = -3.390$; Sig. = .001) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักษณะภูมิหลังของนักช้จักรยานเสือภูเขาที่ทำให้มีประสบการณ์ที่คาดหวังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติน้อยที่สุด คือ ลักษณะกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรมที่แตกต่างกันส่งผล ต่อประสบการณ์ที่คาดหวังด้านด้านความท้าทายความตื่นเต้นความเสี่ยง ($F = 2.773$; Sig. = .042) เพียงหนึ่งด้าน ดังตารางที่ 43

ตารางที่ 43 ผลการทดสอบสมมติฐานของลักษณะภูมิหลังของนักจัดการยานเสียภูเขต่อประสบการณ์ที่คาดหวัง

	ประสบการณ์ที่คาดหวัง						
	Y17	Y18	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23
เพศ	-	-	-	-	-	-	-
อายุ	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษา	●	●	-	●	-	-	-
รายได้ต่อเดือน	-	-	-	-	-	-	-
ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	-	-	-	-	-	-	-
ประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ชอบ	-	-	-	-	-	-	-
ประเภทรถจักรยานที่ใช้	-	-	-	-	-	-	-
การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรมจักรยาน	-	-	-	-	-	-	-
ประสบการณ์ในการจัดการยานเสียภูเขา	-	-	-	-	-	-	-
ประสบการณ์ในการแข่งจักรยานเสียภูเขา	-	-	-	-	●	●	●
ลักษณะการจัดการจัดการยานเสียภูเขา	●	●	-	-	●	●	●
ลักษณะกลุ่มที่เข้าร่วมประกอบกิจกรรม	-	-	-	-	-	-	●
ระยะเวลาที่คิดว่าเหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมแต่ละครั้ง	-	-	-	-	-	-	-

* Sig at 0.05 levels

ข้อเสนอแนะ

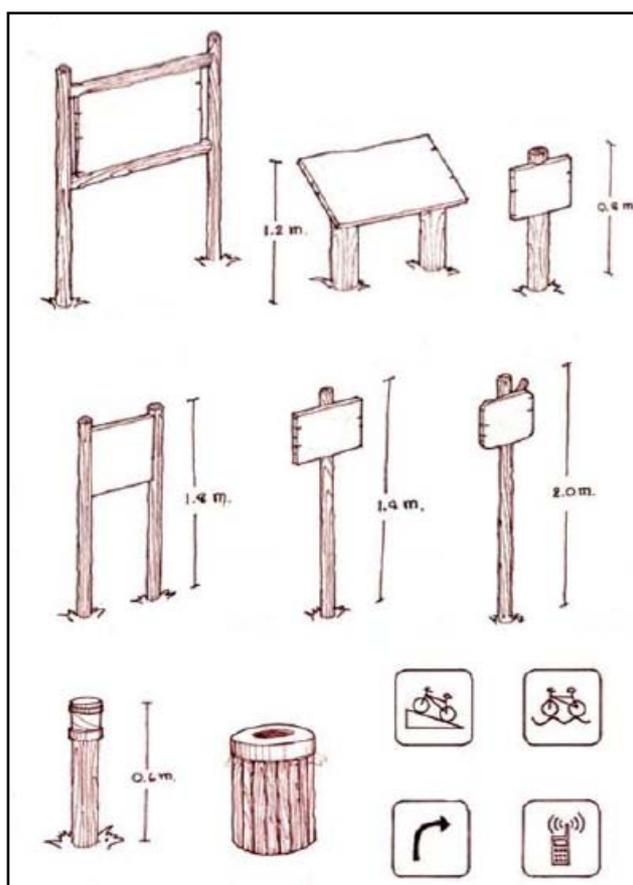
ข้อเสนอแนะในการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา

เนื่องจากกิจกรรมจักรยานเสือภูเขาเป็นกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติและระบบนิเวศโดยตรง ซึ่งจากการศึกษาพบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่ชอบประกอบกิจกรรมในเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติ ซึ่งทั้งนี้ เส้นทางจักรยาน โดยส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดังนั้นจึงควรมีการจัดการอย่างเหมาะสมโดยอยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและให้ผู้ประกอบกิจกรรมได้รับประสบการณ์ที่ดี ซึ่งมีแนวทางดังนี้

1. จากการศึกษพบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาชอบประกอบกิจกรรมในเส้นทางที่ผ่านป่าธรรมชาติ เส้นทางเดี่ยว เส้นทางลงเขา เส้นทางขึ้นเขา โดยส่วนใหญ่พึงพอใจที่จะใช้ประโยชน์เส้นทางร่วมกับผู้ใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์ มีความต้องการระบบสื่อความหมายธรรมชาติ และต้องการการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น นอกจากนี้ยังมีความคาดหวังประสบการณ์นันทนาการด้านจักรยานเสือภูเขา ด้านการพักผ่อนและสัมผัสธรรมชาติ ด้านการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ด้านความท้าทาย ความตื่นเต้น ความเสี่ยง ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ด้านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านการอนุรักษ์และการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับสูงดังนั้นในการพัฒนาหรือจัดทำเส้นทางจักรยานเสือภูเขา นักจัดการควรนำเอาความต้องการและความคาดหวังดังกล่าว มาประกอบการวางแผนจัดการโดยผสมผสานเข้ากับหลักการจัดการอย่างยั่งยืน ซึ่งในบางครั้งอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักขี่จักรยานเสือภูเขาได้ทั้งหมด เนื่องจากต้องคำนึงถึงหลักในการจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ในการพัฒนาหรือจัดการ ฝ่ายจัดการควรประสานงานร่วมกับกลุ่มหรือชมรมจักรยานเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาร่วมกัน

2. เนื่องจาก จากการศึกษาพบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขามีความชอบและความคาดหวังที่หลากหลาย ดังนั้น จึงควรมีการจำแนกเขตในการประกอบกิจกรรมให้เหมาะสมกับประสบการณ์หรือความชอบที่นักขี่จักรยานเสือภูเขาที่มีความต้องการ โดยการประยุกต์ใช้แนวคิดในการจำแนกเขตช่วงชั้น โอกาสด้านนันทนาการ (recreation opportunity spectrum) มาใช้จำแนกเขตการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา โดยการนำเอาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมด้านนันทนาการของกิจกรรมจักรยานเสือภูเขาที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ นำไปพิจารณาว่าในแต่ละปัจจัยจัดอยู่ในช่วงชั้น โอกาสด้านนันทนาการใด มาเป็นปัจจัยประกอบในการพิจารณา

3. จากการศึกษาพบว่า นักขี่จักรยานเสือภูเขามีความต้องการระบบสื่อความหมาย
 ธรรมชาติ ดังนั้นควรมีการจัดทำระบบสื่อความหมายทางธรรมชาติที่มีความเหมาะสมกับกิจกรรม
 จักรยาน มีขนาดที่สามารถเห็นได้ชัดเจน ใช้วัสดุที่คงทน มีรูปทรงและสีที่กลมกลืนกับสภาพ
 ธรรมชาติ เช่นป้ายสื่อความหมายที่ทำจากลูมินียมและซีเมนต์ซึ่งไม่เป็นสนิมและมีความคงทน ดัง
 ภาพที่ 20 หรือเป็นระบบสื่อที่สะดวกต่อการพกพา เช่น แผ่นพับ คู่มือขนาดเล็ก เป็นต้น

ภาพที่ 16 รูปแบบป้ายสื่อความหมายในเส้นทางจักรยาน

ที่มา: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2549)

4. จากการศึกษาพบว่านักขี่จักรยานเสือภูเขาคาดหวังประสบการณ์ันทนาการด้าน
 จักรยานเสือภูเขามากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ได้ทำท่ายประสิทธิภาพร่างกายของตนเอง ได้ทำท่าย
 ทักษะในการขับขี่จักรยานเสือภูเขา ได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะในการขับขี่จักรยานเสือภูเขา ได้ฝึกซ้อม
 เพื่อการแข่งขัน และได้ทดสอบสมรรถนะของรถจักรยานของตนเอง และชอบใช้ประโยชน์เส้นทาง

ร่วมกับผู้ใช้ประโยชน์เส้นทางแบบไม่ใช้ยานยนต์มากกว่า ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมเพื่อจัดทำเส้นทางจักรยานเสือภูเขา (mountain bike tracks) หรือ พื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขาโดยเฉพาะ (mountain bike parks) ทำให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาทุกเพศทุกวัย สามารถประกอบกิจกรรมได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และใช้เป็นสถานที่ฝึกทักษะ ค่าใช้จ่ายอบรมเผยแพร่ความรู้ หรือศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา ซึ่งนอกจากจะทำให้สามารถควบคุมผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้แล้ว ยังเป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวได้อีกด้วย เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการประกอบกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเรื่องผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา ทั้งด้านกายภาพชีวภาพ เช่น การพังทลายของหน้าดินที่เกิดขึ้นในเส้นทางจักรยาน โดยเฉพาะในช่วงที่มีความลาดชัน และการสูญเสียพืชคลุมดิน การอัดแน่นของดิน เป็นต้น ผลกระทบด้านสังคม เช่น ความขัดแย้งระหว่างกิจกรรมจักรยานเสือภูเขากับผู้ร่วมใช้ประโยชน์เส้นทางอื่น ๆ และการรับรู้ของผลกระทบที่เกิดจากจักรยานเสือภูเขา เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักขี่จักรยานเสือภูเขา เช่น แรงจูงใจ ทัศนคติ และการรับรู้ เป็นต้น เพื่อสามารถที่จะเข้าใจพฤติกรรมของนักขี่จักรยานเสือภูเขาได้ละเอียดมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีประยุกต์ใช้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการของกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์และแนวคิดในการจำแนกเขตช่วงชั้นด้านนันทนาการ เพื่อพัฒนาแนวคิดในการกำหนดช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการของกิจกรรมจักรยานเสือภูเขา โดยเฉพาะซึ่งจะทำให้การจำแนกเขตสามารถตอบสนองประสบการณ์ของนักขี่จักรยานเสือภูเขาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ในการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการกำหนดกลุ่มประชากรในการศึกษาให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นควรศึกษาทั้งกลุ่มที่เป็นนักแข่งจักรยานและกลุ่มที่ประกอบกิจกรรมปกติ ศึกษาจากกลุ่มประชากรจากหลายพื้นที่ และศึกษาจำนวนประชากรให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถคาดคะเนแนวโน้มในด้านต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น

5. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบวางแผนจัดการเส้นทางจักรยานเสือภูเขา ในเขตอุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการในอนาคต

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรมีการสำรวจและเก็บข้อมูลเส้นทางจักรยานอย่างละเอียด เช่น ข้อมูลด้านกายภาพ ได้แก่ สภาพภูมิทัศน์ ประเภทเส้นทาง สภาพเส้นทาง ความลาดชัน ระยะทาง เป็นต้น และจัดทำเป็นฐานข้อมูลดิจิทัล เพื่อสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจจัดการวางแผนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว

2. ควรกำหนดให้กิจกรรมจักรยานเสือภูเขาอยู่ในแผนการพัฒนการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้จักรยานในจังหวัดเชียงใหม่ รวมถึงการจัดทำแผนผัง แผนที่แสดงเส้นทางและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบกิจกรรม และเผยแพร่ไปยังบริษัทจัดนำเที่ยว สนามบิน สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ หรือร้านจำหน่ายอุปกรณ์จักรยานเสือภูเขา เป็นต้น

3. ควรมีการเก็บรายละเอียดข้อมูลและลักษณะภูมิหลังของนักขี่จักรยานเสือภูเขาที่เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการศึกษาหรือวางแผนจัดการในอนาคตต่อไป

4. ควรส่งเสริมหรือสร้างแรงจูงใจให้มีการรวมกลุ่มโดยความร่วมมือกันระหว่างชมรมจักรยานและบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่โดยเฉพาะร้านจักรยาน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เป็นเจ้าของพื้นที่ที่มีการเข้าไปประกอบกิจกรรม เช่น อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน หรือองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการมอบสิทธิพิเศษต่าง ๆ โปรโมชั่น สำหรับสมาชิกชมรมจักรยาน หรือการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ มีความหลากหลาย เช่น กิจกรรมการขี่จักรยานในเส้นทางที่ตื่นเต้น ผจญภัย หรือการขี่จักรยานท่องเที่ยว เพื่อชักจูงให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาให้เข้ามาส่วนร่วมกับชมรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างเครือข่าย ยังทำให้การทำการกระจายข่าวสารต่าง ๆ หรือการจัดการวางแผนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงหรือพัฒนาเส้นทางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. เนื่องจากนักขี่จักรยานเสือภูเขาเป็นผู้ใช้ประโยชน์เส้นทาง ดังนั้น ควรมีการให้นักขี่จักรยานเสือภูเขาเข้ามารับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและพัฒนาเส้นทาง เช่น การปรับปรุงพื้นผิวเส้นทาง การกำจัดขยะ หรือการปลูกต้นไม้ เป็นต้น